

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTA SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 6 (142)

Anul VII
8 februarie 1958

Tinara artistă
Flavia Buref din
noul film românesc
„Dincolo de brazi”.

Fotografie
de A. MIHAILOPOL

În acest număr:

Pag. 3-4 — Gospodarii Rădăușilor vă salută — reportaj de E. Dascălu.

— De vorbă cu: tov. Constantin Sandu, deputat în Marea Adunare Națională, președintele Comitetului executiv al Sfatului popular regional Pitești.

Pag. 5-6-7 — Pe frontul A.L.N. — reportaj făcut de ziaristii italieni Nino Polejo și Parletti, în teritoriul controlat de Armata algeriană de eliberare națională.

Pag. 8-9 — Oameni și dragoste — versuri de Cicerone Theodorescu.

Pag. 10-11-12 — Comoara de la Somova — reportaj de Traian Coșovei.

Pag. 13 — Imagini budapestane — de V. Savin.

Pag. 14-15 — Cota 7590.

Pag. 16-17 — Baletul din Leningrad — Ritm și poezie — de V. Krasovskaia.

Pag. 18 — Fără „Zîmbiți, vă rog!” — instantanee într-o zi de iarnă în București.

Pag. 19-20-21 — Din amintirile unui judecător de instrucție: Dispariția dinarilor găuriți — de L. Șeinin.

— Opinii... pe scurt: „Ce fel de om ești tu?” — de Sanda Faur.

Pag. 22 — Modă — De vorbă cu medicul — Sfaturi practice.

Pag. 23-24 — Lung e drumul Gorjului — de I. Hristea.

— Nu-mi pasă — foileton.

Pag. 25 — Joc de cuvinte încruciate — Filatelie — Șah.

Pag. 26 — Dispariția dosarului cenușiu — Cap. XIX — de G. Voinescu.

Pag. 27 — În jurul globului.

În săptămâna care a trecut au continuat operațiunile de verificare a listelor de alegători. Cetățenii — îndrumați de agitatori — se prezintă la centrele de afișare a listelor controlând dacă numele lor figurează acolo. Fotografii nr. 1 și 2 reprezintă aspecte de la verificarea listelor electorale la centrele din raioanele bucureștene „Nicolae Bălcescu” și „V. I. Lenin”.

Au început consfăturile dintre candidați și alegători, aspect plin de semnificații pentru caracterul profund popular al întregii campanii. Candidații din raionul Grivița Roșie (fotografia nr. 3) au știut că, înainte de a veni în mijlocul alegătorilor, să se adune și să se consfătuască între ei, să facă un schimb de experiență, cu un cuvânt să se prezinte pregătiți în fața celor ce le solicită încrederea.

În întreaga țară s-au deschis în această săptămână cunoscutele, familiarele „case ale alegătorului”, adevărate centre de propagandă electorală, de popularizare a candidaților Frontului Democrației Populare, de îndrumare a cetățenilor în legătură cu exercitarea dreptului de vot. Fotografia nr. 4 reprezintă un aspect de la deschiderea „Casei alegătorului” nr. 4 din raionul „Nicolae Bălcescu”: după ce au prezentat un program artistic la festivitatea de deschidere, membrii echipei de dansuri a fabricii de bere „Rahova” au rămas să consulte o parte din materialul propagandistic — doar sint și ei cetățeni cu drept de vot! Fotografia nr. 5 reprezintă o altă „Casă a alegătorului”: cea din șoseaua Chitila, raionul Grivița Roșie.

GOSPODARIILE RĂDĂUȚILOR

Pe patinoarul artificial din cadrul complexului sportiv nou inaugurat, se antrenează două echipe locale de hochei pe gheață

Ați auzit de ape friatice? Nu? Rădăutenii au auzit. Peri albi le-au scos apele astea. Unul dintre gospodarii urbei a încercat să-mi explice și mie proveniența apelor friatice din subsolul orașului. Cum însă talente geologice eu n-am manifestat niciodată, tot ce am înțeles e că, din pricina soiului ăstuia de ape, orașul a rămas pînă în prezent fără canalizare. Rușinea asta nu mai poate dăinui — sînt de părere rădăutenii. Și chiar de-ar fi să sape canalul colector pînă hăt încolo după Dornești, spre apele. Siretului — cum preconizează un îndrăzneț proiect — orașul tot va scăpa de pacoste. Personal, n-am nici o îndoială că Rădăuții vor avea în anii următori canalizare. Sîmplă impresie? Nu, nu numai atît. M-am plimbat prin Rădăuți și m-am convins că în orașul acesta proiectele nu rămîn multă vreme proiecte.

Istorie medievală, istorie modernă...

Nu se știe de ce — sau, în sfîrșit, nu știu eu de ce — Rădăuții au fost aleși în veacuri de mult apuse drept *gropnița domnească*. Domnitorii moldoveni cu numele de Bogdan, inclusiv pă-

rintele lui Ștefan cel Mare, și-au ales aici locul de eternă repauzare, sub lespezile unei străvechi biserici în autentic stil bizantin, biserica lui Bogdan Vodă al III-lea.

E de ajuns să-ți arunci o clipă ochii peste locurile acestea de emoționantă evocare a trecutului ca să constăți cu plăcere desăvîrșita ordine și curățenie, caldă grijă gospodărească pentru relievelor istoriei. Numai că...

Numai că veacul al XIV-lea e veacul al XIV-lea, iar zilele noastre sînt zilele noastre. Vestigiile trecutului sînt scumpe oamenilor, dar ei nu le acceptă și ca amprentă a vieții contemporane. În conștiința rădăutenilor s-a înrădăcinat ideea că ei sînt datori să transmită urmașilor nu numai pecetea medievală a orașului, ci și semnele propriei lor istorii moderne. Și de care — desigur — urmașii să nu se rușineze.

Și iată-i pe rădăutenii la lucru...

Cu puteri proprii

La numai un an de la instaurarea noului sistem de gospodărire a treburilor locale, exprimat prin sfaturile populare, rădăutenii s-au autoînvestit cu o fabrică. Fabrică îi spuneau ei atunci mai mult închipuindu-și-o în viitor; pentru că atelierul acela primitiv

vă salută!

de E. DASCĂLU

Fotografii de M. IVANCIU

cu 11 muncitori și un strung șchiop, numai fabrică nu se putea numi. Dar azi? Azi nu mai sînt 11 muncitori, ci 400. Strungul șchiop a dispărut ca să facă loc în halele nou construite unui utilaj tehnic modern; producția a crescut față de anul 1950 exact de zece ori. La secțiile existente — turnătorie, mecanică, bunuri de larg consum — se adaugă încă anul acesta o secție de construcții și reparații de utilaj pentru morărit, o secție reparații auto și una de bobinaj electromotoare. Fabrica „21 Decembrie” va pro-

duce, printre altele, prese pentru fabricile de cărămizi, vagoneti basculanți, utilaj pentru întreprinderile de panificație (malaxoare, dospitoare etc.), pompe de incendiu, cisterne-hipo și o varietate întregă de bunuri de larg consum. Pentru muncitorii fabricii s-a construit un grup social cuprinzînd un club (cu o sală de festivități cu 250 locuri), un dispensar, un cabinet tehnic și altele.

Știți cît s-a investit din fondurile centrale de stat pentru toate acestea? Zero lei, zero bani!

Casa de cultură — o mandrie a orașului.

Germanii industriei rădăuțene.

Clădirea Spitalului Unificat de copii

Fabrica este o realizare locală, una dintre înfăptuirile Sfatului popular orașenesc. Cei 11 muncitori care au deschis drumul industriei în Rădăuți, inimosul director al întreprinderii și cei câțiva pricepuți tehnicieni au creat împreună tradiția „propriei puteri”, adică a dezvoltării întreprinderii exclusiv pe baza rentabilității ei, a fondului ei de beneficii.

Orașul mai are o întreprindere industrială locală, „6 Martie”, cu o secție agro-alimentară: fabrică de mezeluri, ape gazoase și patiserie (secția dispune și de un iaz de pește și 400 hectare teren arabil); o secție de industrializare a lemnului, o secție chimică, una poligrafică și una pentru morile și presele de ulei (38 de unități). Peste 400 de muncitori industriali și agricoli lucrează în aceste secții. Cele două întreprinderi pomenite, la care se adaugă o fabrică de mobilă, au constituit, ca să spunem așa, baza economică a dezvoltării orașului.

Niși la S'șava, niși la Bot'șani

...sau în traducere din graiul local: „Nici la Suceava, nici la Botoșani”... Este vorba de felul în care rădăuțenii își prezintă unele din înfăptuirile lor și

Bătrânețe tihnită la „Căminul pentru pensionari”.

cărora — după părerea lor — nu le găsești asemuire nici la Suceava, nici la Botoșani. Trebuie să spunem totuși că rădăuțenii nu-s lăudaroși din fire. Dar o întrecere între orașele din regiunea Suceava, lansată în 1957, s-a încheiat recent cu victoria Rădăuților. Incit, vorba aceea: unde-s fapte nu-i laudă.

Așadar: fapte!

N-am să mă opresc la lucrările de pavaj, trotuare, plantări de pomi, supraetajări etc. Nu că ar fi fără importanță; dimpotrivă, la întrecere ele au cântărit greu. Am socotit însă, ca și rădăuțenii, că „faptele grăiesc”. Și cum pavafele și celelalte nu sînt prea fotogenice, am să prezint câteva din realizările rădăuțenilor care pot fi argumentate și cu imagini fotografice.

Iată, de pildă, casa de cultură, o mîndrie a orașului, căreia i se fac în prezent lucrări de finisare. Ea adăpostește o bibliotecă cu sală de lectură, o sală de teatru cu 600 de locuri, o sală mai mică pentru viitorul teatru de păpuși, săli de repetiție și încăperi pentru diverse cercuri artistice: muzică, balet, dramaturgie etc. De pe acum visează rădăuțenii la viitorul teatru permanent al urbei lor.

Sau iată complexul sportiv, cu pista lui de atletism, cu modernă sală de gimnastică și ping-pong, admirabilul patinoar amenajat pentru nocturne. (Rădăuții, *gropniță domnească*, au adăpostit de curind campionatele de hochei pe gheață ale R.P.R., categoria B.)

Iată și modernul spital de copii, înzestrat cu utilaj sanitar complex. Să spună medicul Costin Daniil, deputat în statul popular raional, ce luptă s-a dus în acest spital pentru apărarea copiilor rădăuțeni împotriva primejdiei poliomielitei!

Iată și „Căminul pentru pensionari”, un adevărat cămin, cald și ospitalier, în care cei ce au trădit o viață vor găsi tihna binemeritată a bătrînețelor.

Parcă ar avea dreptate rădăuțenii: „Niși la S'șava, niși la Bot'șani”...

Ca și toate celelalte așezări din țară, Rădăuții se află în toiul campaniei electorale pentru alegerea de deputați în sfaturile populare. Cei mai vrednici dintre cei ce au gospodărit pînă acum orașul și raionul au fost din nou propuși în adunările populare ale cetățenilor. Le vor da rădăuțenii votul la 2 Martie? Firește că le vor da. Și pentru ce au realizat și — mai ales — pentru ce se angajează: „Nu ne vom opri aici!”

De vorbă cu

Tov. CONSTANTIN SANDU

deputat în Marea Adunare Națională, președintele Comitetului executiv al Sfatului popular regional Pitești.

— Tovarășul președinte n-are ore de primire, mi-a răspuns, cu calm angelic, tovarășul Costică, șeful de cabinet al președintelui.

— Și atunci... cînd pot să-l văd?

— Cînd vrei! Cînd nu-l duci pe teren, dumnealui primește în toate orele... Chiar și noaptea, dacă nu dovedește cu toți în orele zilei... Așteptați și dv... (Mai așteptau vreo zece persoane).

Cînd am pătruns (cum am pătruns!), în sfîrșit, în biroul președintelui, m-a întâmpinat un ins masiv, cu o figură cam gravă dar extrem de simpatică.

— Cu ce vă pot fi de folos? — mă întrebă el.

— Cu un scurt interviu pentru revista „Flacăra”.

— Nu cred, tovarășe ziarist, că e momentul cel mai potrivit... Ați văzut cîți oameni așteaptă să-i primesc.

— ... O cifră neînsemnată față de zecile de mii de cititori ai „Flăcării” care așteaptă să le comuniceți transformările petrecute în ultimii ani în regiunea Pitești.

Un zîmbet aduce din nou lumina pe chipul președintelui.

— Întrebarea comportă un răspuns vast, care nu poate fi epuizat în timpul scurt ce-l avem la îndemînă. Să ne mulțumim, deci, cu enumerarea succintă a ceea ce constituie noul pentru regiunea noastră. Voi aminti în primul rînd de industria petrolului și chimiei, industrie care s-a născut și s-a dezvoltat în regiunea noastră în anii puterii populare. Au luat ființă și au crescut în același timp unități industriale chimice ca fabrica de tananți „Argeșul” și fabrica de oxigen de la Boscov-Pitești. Lucrările șantierului fabricii de sodă de la Gavora sînt în plin progres. Regiunea noastră se poate mîndri azi cu două unități metalurgice dintre cele mai însemnate, ca uzinele „Vasile Tudose” și „I.M.S.”

Dezvoltarea industriei lemnului se ogîndește în cele patru fabrici de cherestea intrate în producție în anii aceștia, printre care fabrica de la Curtea de Argeș, utilată cu mașini ultramoderne.

V-aș ruga să ne comunicați acum și cîteva dintre realizările industriei locale ale regiunii dv.

Din acest punct de vedere Comitetul executiv al Sfatului popular regional Pitești a dat o atenție deosebită dezvoltării industriei materialelor de construcție, pentru alimentarea construcțiilor pe plan regional. Producția de cărămizi, de pildă, a crescut în anul 1957 la 12 milioane de bucati față de 6 milioane cît am produs în 1955. În același ritm a crescut și producția de var. A fost stimulată producția extractivă la cele trei mine de cărbuni exploatate pe plan local, producție care a sporit cu circa 40 la sută. A crescut, de asemenea producția în domeniul forestier la exploatarea produselor accidentale. Din lemnul acesta s-a fabricat numai mobilă în valoare de 2,5 milioane lei.

— Ce rezultate ați obținut în domeniul construcțiilor cu caracter cultural-social?

— La acest capitol al activității noastre voi aminti construcția Teatrului de Stat din Pitești, cele două cinematografe noi, construite la Rîmnicul Vilcea și la Horezu, precum și Teatrul de vară din Slatina, în curs de terminare. În anul 1957 s-a construit „Casa de cultură” din cartierul muncitoresc Găvana din Pitești, o clădire foarte modernă care va fi dată în curînd în folosință. În a doua jumătate a anului acesta va intra în funcțiune un nou cinematograful cu o capacitate de 500 de locuri. În primul trimestru al acestui an, tineretul nostru va lua în primire „Casa Tineretului”, o clădire nouă, cu săli de conferințe, biblioteci și alte necesare unei dezvoltări armonioase a tinerilor. O baie publică de mare capacitate, a cărei construcție a început în 1957, va fi pusă la îndemînă cetățenilor în anul viitor. Nu voi stărui asupra neînumăratelor școli, cămine culturale, biblioteci sătești și raionale, spitale și dispensare, toate nou construite pe întinsul regiunii Pitești în anii aceștia, ci voi aminti doar două realizări pe care le considerăm dintre cele mai însemnate pentru orașul nostru: introducerea gazelor

de sondă pe o rețea de 11 km, care dă în consum circa 3.500 m. c. pe oră, economisind astfel importante cantități de lemne și — a doua — sporirea debitului de apă potabilă cu 45 la sută prin instalarea unei conducte de rețulare.

— Și în ce privește locuințele?

— Anii 1956-1957 au fost bogăți în construcții destinate să îmbunătățească situația spațiului locativ. Au fost date în folosință numeroase apartamente moderne, cu apă curentă, încălzite cu gaze de sondă, apartamente în care locuiesc în bune condiții sute și sute de oameni. A început construcția a 11 blocuri cu 161 de apartamente ce vor fi date în folosință anul acesta și în care vor putea locui alte cîteva sute de oameni.

— Acum cîteva cuvinte despre agricultură și, fiindcă seama de fapt că regiunea Pitești are un pronunțat caracter pomicol și viticol, vă rog să ne spuneți ceva despre realizările obținute în aceste domenii.

— În anul 1957 am obținut producții medii de grîu și de porumb la hectar nemaiacunoscute vreodată în regiunea noastră: duble și pe alocuri chiar triple, față de anul precedent. Sate întregi din regiunea noastră sînt cooperativizate, iar raionul Drăgănești Olt este cooperativizat în proporție de 84 la sută. Pentru refacerea pomiculturii și viticulturii și pentru dezvoltarea acestor ramuri prin noi plantații pe terenuri improprii altor culturi, Comitetul executiv al Sfatului popular regional Pitești a întreprins, în anul 1956, o acțiune vastă care s-a bucurat de sprijinul maselor largi populare. Cu ajutorul acestora, a fost sîrșită o cantitate de 1.200 tone de fructe sălbatice de măr, păr și mirobolan.

Din aceste fructe s-au extras 35 de tone de semințe, din care s-au realizat 15 milioane de puieți, material săditor care ne va da posibilitatea ca în anii 1960-1961, să plantăm 10 milioane de pomi fructiferi altoiți, pe o întindere de 50.000 de hectare. Pentru îmbunătățirea situației în domeniul viticol, s-a creat un complex modern pentru forțat vița de vie. Acest complex, cu o capacitate anuală de 2,5 milioane viță de vie și alte ce urmează a fi construite, ne vor asigura materialul săditor, necesar refacerii și dezvoltării în ritm rapid a viticulturii în regiunea noastră.

— Ce alte proiecte aveți pentru viitor?

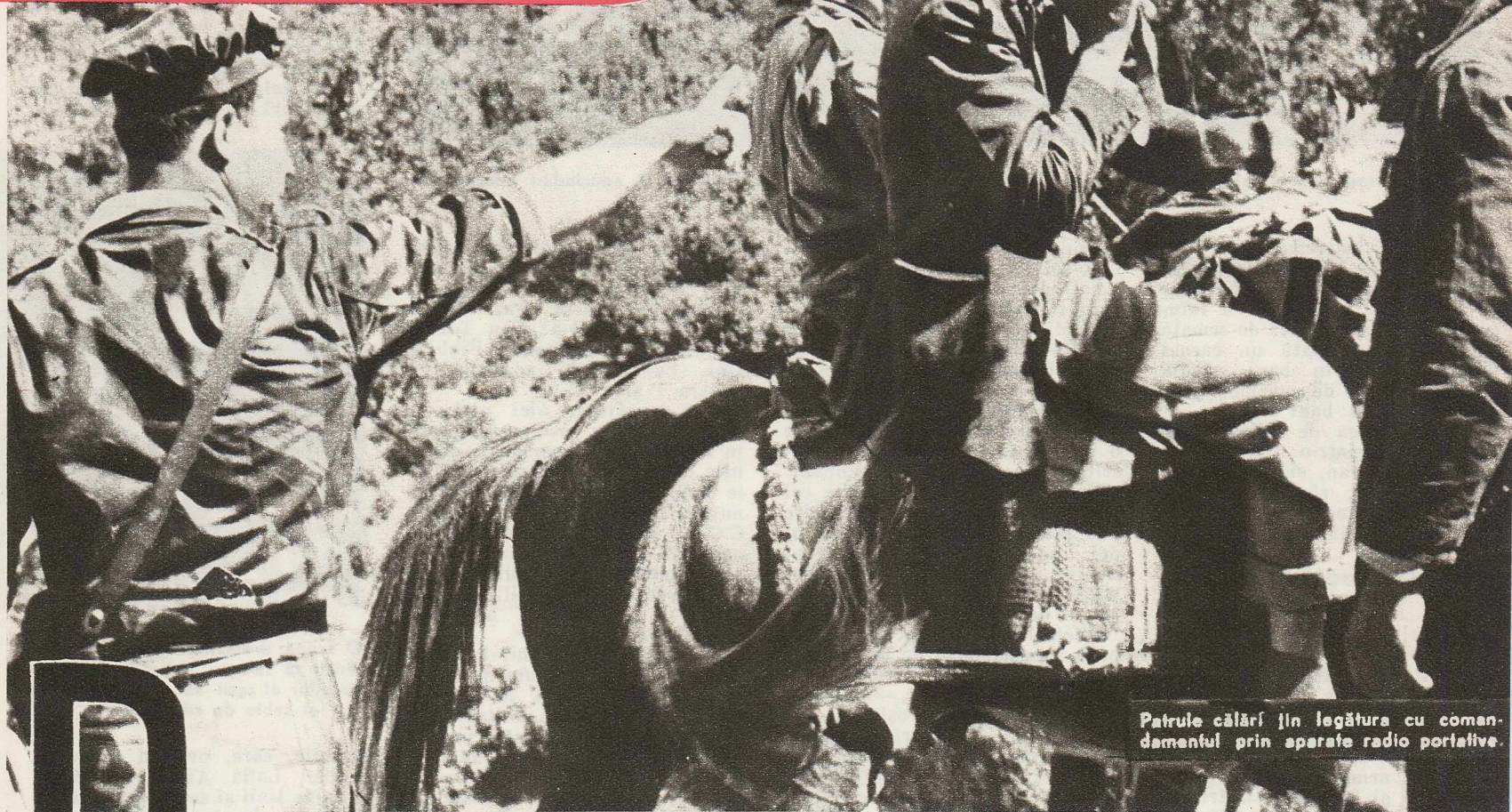
— În centrul atenției noastre stă rezolvarea problemei locuințelor. În acest scop se vor construi în vecinătatea orașului o fabrică de cărămizi și cuptoare de var, de mare capacitate, care vor alimenta noile construcții. La casă nouă, mobilă nouă: pentru aceasta am prevăzut clădirea unei fabrici de mobilă care va folosi resursele locale: zarzavaturi și flori pentru oamenii muncii va produce marea seră, azi în construcție, pe o întindere de 5.000 mp; va fi amenajat Parcul Trivale, se vor construi o sală de sporturi, un complex sportiv, un mare hotel, toate acestea pentru orașul Pitești. În regiune, vom introduce apa potabilă în stațiunile balneo-climaterice Olănești, Gavora. Aceasta ar fi, pe scurt, proiectele noastre, îmi spune tovarășul președinte Constantin Sandu, trăgînd cu urechea la murmurul ce venea din sala de așteptare.

Și, bînuind că numărul cetățenilor — veniți să-și rezolve diversele probleme cu sprijinul președintelui — se înmulțise, am părăsit pe tov. Constantin Sandu, urîndu-i succes în alegerile de la 2 martie.

R. RODA

AM VĂZUT ALGERIA ÎN LUPTĂ

Patrule călări în legătura cu comandamentul prin aparate radio portative.

P E FRONTUL A.L.N.

de Nino POLEJO și PARLETTI

Nu-i de loc ușor pentru un ziarist european să pătrundă pe teritoriul controlat de A.L.N. (Armata algeriană de eliberare națională). A încerca să treci prin Alger ar fi o nebunie. În zonele ocupate de francezi toți străinii sînt supravegheați cu strânsă, fiind suspectați din oficiu de spionaj, contrabandă cu arme sau propagandă în folosul aceluia pe care colonialiștii se încapăținează să-i numească „rebeli” sau „teroriști”.

Deci, pentru a ajunge în zona în care luptă patrioții algerieni, trebuie să treci printr-una din țările vecine cu Algeria și să te strecuri cum poți în liniile forțelor patriotice. Așa au reușit să pătrundă nu demult în Algeria luptătoare ziaristii italieni Nino Polejo și Parletti, ale căror mărturii însoțite de fotografii le publicăm în aceste pagini.

Primul contact cu A.L.N.

După câteva zile de drum anevoios prin nisipurile deșertului, prin păduri și mărăcișuri, am ajuns într-o mică poiană unde se înălțau vreo zece cabane bine camuflate, construite din trunchiuri de copaci. O companie întregă, perfect aliniată, ne prezentă armele, dînd onorul în mod impecabil. În virtutea unui stil fluturau culorile armatei de eliberare.

Ajunseserăm la o tabără al cărei nume, bineînțeles, nu-l putem spune. Atmosfera era specifică unei tabere militare: voluntari sosiți de curînd făceau cunoștință cu mînuirea mitra-

lierelor; membrii secretariatului, așezați la mese improvizate pe butuci groși, făceau plata soldei ostașilor, distribuiau hrana pentru civili, împărțeau ajutoarele pentru un grup de două mii de oameni înarmați. Secretariatul era condus de un sublocotenent, licențiat în științe comerciale la Paris. În cadrul secretariatului lucrau și un număr de civili care se alăturaseră trupelor armatei de eliberare după ce, în chip de represalii, casele din satul lor fuseseră distruse — conform metodei hitleriste „Lidice-Oradour” — de către ocu-

Schimb de focuri cu inamicul.

Tăranii algerieni vin în ajutorul armatei de eliberare, aprovizionând-o cu alimente și aducându-i informații în legătură cu mișcările trupelor colonialiste.

panții care încercau astfel să-i „convingă” pe țărani din partea locului să nu mai simpatizeze cu „rebelii”. Fiecare civil refugiat în zona controlată de armata de eliberare capătă un carnet de identitate în baza căruia primește rația de merinde și o mică sumă de bani lunar.

Tot mișcarea de eliberare se îngrijește, printr-o rețea care lucrează subteran, și de membrii familiilor lor, rămași în zona ocupată de francezi, făcând să le parvină provizii și bani.

O adevărată armată națională

Călăuziți de Tahar și Hamma, îngerii noștri păzitori, am avut posibilitatea să cutreierăm taberele și cîmpurile de luptă și să ne dăm seama că formațiile răzlețe de partizani de pînă acum cîțiva ani constituie astăzi o adevărată armată națională, bine înarmată și excelent instruită, cuprinzînd 150.000-200.000 de oameni animați de un puternic spirit de sacrificiu și supuși unei discipline severe.

Mulți dintre luptătorii A.L.N. sînt soldați algerieni care în cel de al doilea război mondial au luptat pentru eliberarea Franței, s-au distins în multe bătălii și au fost adesea decorați, dînd Franței contribuția lor de sînge în lupta antihitleristă.

Acești luptători alcătuiesc temelia unei armate naționale de o însemnată forță militară, constituită în batalioane, companii și echipe grupate în jurul a cel puțin șase tabere de bază, cîte una pentru fiecare wilaya (regiune) din Algeria: wilaya Oran, wilaya Alger, wilaya Kabila, wilaya Sahara, wilaya Constantinois de Nord și wilaya Aures Nememchas. Fiecare tabără de bază e comandată de un colonel — *Sagh Ettani* (trei stele roșii), ajutat de un maior — *Sagh el Auel* (două stele roșii și una albă); *Sagh Ettani* răspunde de comandamentul politic și militar al zonei, reprezintă autoritatea centrală a Frontului de eliberare națională (F.L.N.), organizează serviciul de propagandă și de informații, războiul psihologic și relațiile cu populația

indigenă. Mellah Ali este *Sagh Ettani* în wilaya a 6-a, Mohamed Said într-a 3-a, Boussouf Abdelhafid într-a 5-a, Dhiles Slimane într-a 4-a; Ben Toblal Ladhkem și Mezhoudi Brahim sînt comandanți adjuncți în wilaya I și a II-a.

Nu dezvăluim aici nici un secret militar: oricine cunoaște în Algeria aceste personaje devine legendare; și în primul rînd le cunoaște inamicul. Ei au fost numiți în aceste funcții de către C.C.E. (Comitetul de Coordonare și Execuție), format din cinci membri aleși dintre cei 34 care formează Consiliul național al revoluției algeriene (C.N.R.A.).

Datorită caracterului luptelor pe care le duce, armata de eliberare este împărțită în unități mici. Cea mai mică unitate este *foudj* (echipă), compusă din doi soldați, doi caporali și un sergent. Trei *foudj* constituie o *ferkà* (pluton), iar trei *ferkà*, o *katibà* (companie).

Cea mai mare unitate de luptă este *failek* (batalion), compus din 350 de oameni comandați

de 20 de ofițeri. Gradații din rîndurile trupei sînt: *El djoundi el auel* (caporal), *El aarif* (sergent), *El aarif el auel* (sergent major), *El Moussuad* (adjutant). Gradele ofițerilor se împart astfel: *Mouzalem* (aspirant), *Mouzalem Ettani* (sublocotenent), *Dhabet el auel* (locotenent), *Dhabet Ettani* (căpitan).

Fiecare om din rîndurile armatei de eliberare primește o soldă de 1.000 pînă la 4.000 de franci pe lună, la care se adaugă indemnizația pe care o primește familia lui.

De aceleași condiții materiale se bucură și „moussebilin”-ele,

O scenă dramatică: eliberatorii au reușit să salveze pe ultimul supraviețuitor al unui sat trecut prin foc și sabie de către inamic.

femeile, care, urmînd exemplul eroinei Lalla Aiscia, luptă în primele linii și se acoperă adesea de glorie. În cea mai mare parte femeile sînt folosite ca infirmiere — și în acest caz au gradul de *El aarif* — sau ca auxiliare

Ostașii salută drapelul și intonează imnul național algerian. Peste cîteva ore vor porni la atac.

care se ocupă de aprovizionare, de întreținerea uniformelor și a armelor etc.

Cea mai mare parte a armelor cu care este înzestrată armata algeriană este de proveniență foarte pestriță, multe dintre ele fiind capturate de la coloniști: puști mitraliere franceze (MAS), americane (Garrant și Thompson), engleze (Emfield), pistoale germane sau italiene (Beretta), mitraliere engleze (Lewis) sau franceze (St. Etienne), mortiere franceze de 81 mm, grenade engleze Sipe, Bazuka americane etc.

Disciplina este severă; alcoolul este interzis, așa cum de altfel o cere și Coranul.

Marșul spre Constantinois

În timpul pe care l-am petrecut în rîndurile trupelor armatei algeriene de eliberare am participat la câteva acțiuni de guerilla.

Iată, de pildă, un episod din marșul în care am însoțit o unitate, din masivul Aures spre Constantinois.

Cu puțin înainte de a porni, compania aliniată salută steagul, în timp ce soldații intonează imnul național; apoi plutoanele pleacă la cinci minute distanță între ele, pentru a oferi cât mai puține ținte avioanelor de vânătoare franceze în continuu zbor de recunoaștere deasupra masivului Aures Nememchas. În timp ce ecoul cîntecului se pierde în depărtări, nu se aud decît pașii grăbiți ai soldaților în marș către munți și glasul sec al ofițerilor: „Al treilea pluton, înainte!... „Al patrulea pluton...”

Soldații mărșăluiesc încet; marșul e anevoios din cauza căldurii care atinge 50 de grade la umbră și a terenului în pantă acoperit de un mărăciniș uscat în care te împiedici la tot pasul. Printre mărăcini și vâgăuni se înaintează și mai încet, dar tot e mai bine decît să umbli în cîmp deschis. Deodată, locotenentul care conduce patrula noastră ne strigă să ne aruncăm la pămînt. Soldații se împrăstie în pădurice, înainte ca noi să fi auzit șuierătura sinistră a unui avion de vânătoare cu reacție. Avioanele trec o dată, de două, de trei ori pe deasupra noastră, mitraliind terenul de la o înălțime de 800 m. Imediat după aceea intră în acțiune artileria franceză, înștiințată de către aviație. Proiectilele mortierelor de 81 mm sapă în rocă cratere adînci. Fiecare lovitură sfarmă stîncă în mii de bucățele și fiecare dintre schiele de piatră este mai periculoasă și mai tăioasă decît o grenadă. Sub focul francezilor, algerienii se dispun în formație de luptă. Pitiți între stînci, sînt perfect camuflați: nu pot fi văzuți nici măcar de la trei metri distanță. De îndată ce infanteria franceză motorizată intră în contact cu cea algeriană, se aud mitralierele și puștile automate depăindu-și mătăniile. Lupta ține trei sferturi de oră. Apoi, în timp ce francezii se repliază, ne furișăm în pădurice, reușind să facem să ni se piardă urma.

Trei luptători algerieni au fost uciși în această luptă.

Acum ne reluăm marșul prin văi și munți, printre stînci golase și păduri, ca atunci cînd se pornește în patrulare. Din cînd în cînd o luptă scurtă, câteva focuri de armă. Marșul pornit din Aures spre Constantinois durează zile și nopți.

Camuflați îndărătul copacilor din pădurile masivului Aures, observatorii algerieni stau de veghe, gata să dea alarma.

„Moussebiline” — eroice luptătoare pentru eliberarea poporului algerian.

Astfel au trecut două luni. În acest răstimp am învățat să-i cunoaștem pe „rebeli”, legile lor, viața și idealurile lor. La despărțire, comandantul ne-a chemat și ne-a spus: „Încercați să umpleți prin scrisul vostru prăpastia care ne separă de Franța și de Europa. Noi vrem ca și francezii să știe că algerienii iubesc Franța adevărată cu care am putea trăi „la main dans la main”. Franța este una, colonialismul francez, alta. Noi luptăm pentru ca fiii noștri să poată trăi și avea aceeași soartă ca și copiii francezi. Cînd Algeria va fi independentă, ura împotriva Franței se va stinge”.

NOAPTE DE LUCRU

Cu fluturile ei de aur greu
In ăripă stinse lampa vesteji.
Lumină depărtată, pe hirtii,
Polen și aur scutura mereu.

Odaia-n somn încet alunecă...
Și-n vîrf cu flăcări mici ard sinii tăi
Prin întuneric, unde-ai spune că
Ies, ca-n legende, două vîloătăi.

Iar sub aceste flăcări de comori
L-aud cum tainic bate, nevăzut,
Ulciorul roșu-al inimii de lut,
Cu galbeni vii, aprinși și sunători.

SÎNT LÎNGĂ TINE

„Sînt lingă tine. Să n-ai teamă.
Oricît ți-ar fi de-amar și greu...”
Ades, nici n-ai să bagi de seamă.
In gîndurile tale-s eu.

Că simți pe umeri scump trofeu.
Ori lanț de fier, ori scut de-aramă.
„Sînt lingă tine. Să n-ai teamă.
Oricît ți-ar fi de-amar și greu...”

„Așa vei auzi, mereu,
Ce-n veci de veci nu se destramă.
Ca focul — de la Prometheus —
E șoapta mea care te cheamă:
„Sînt lingă tine. Să n-ai teamă”.

NEVASTA SCRITORULUI

Citiseam, la o șezătoare...
Plecăm. Și-n seara dimprejur,
Ai stat în loc, ca o muștrare.
M-ai țintuit, ca pe un fur:

„Da, ai iubit-o, pare-mi-se...”
Și tremurai, de tainic jînd
Și de-ntristare... neștiind
Că pentru tine au fost scrise.

A bolții pajură-nstelată
Deasupra frunții, bine-ți sta!
...Și-o stea sclipea — un zîmbet toată
Cercel, lingă urechea ta.

ALĂTURI

În față poate să-ți apară
— Cît te-ai sili și cît nu crei
Nenorocirea, ca o fiară...
Înghiți, de-odată-n fața ei.

Nu-i, cu scușița roșie, basmul...
Sînt clipe negre ce te-ajung.
E-al grouzei, e-al pierzării spasmul
Care te zgîlție-ndelung.

Nenorocirea. Ca un lup e!
Te-auzi trosnind la ea în colți...
Te hălțăie, în hălci te rups,
Sub ochii înghețatei bolți.

Dar dac-auzi o răsufare
De om, alături, prin omăt.
Și-o inimă bătînd mai tare
Și-un pas ce nu dă îndărăt.

Și dacă vin și te-nșăsoară
Ochi calzi — atunci, în clipa greu —
Nenorocirea nu-i o fiară...
Nu, mai puternică nu-i ea!

...Dintr-o durere sau rușine
Sau deznădejde — să te smulgi,
Un braț prieten ai în mine!
Și-un umăr, capul să ți-l culci.

UMĂRUL

Ți-e mult mai dulce umărul ca mărul
Dar eu puterea-i simt și adevărul
Și l-am simțit olătura, la rău,
Cînd sta să-mi iasă prin căciulă părul
Făr-ajutorul umărului tău.

Ca să răzbitm, să nu dăm de rușine
Pui umărul alături și mi-e bine
Și mi se pare-atunci că-n adevăr
Și soarele-i alătura de mine:
Un umăr cald, pe cer, un rumen măr.

Unelte grele, scule ferecate,
Cu tine-alături le-adunai pe toate.
Și-am scos din niște sihle cu nisip
(Spre-a dovedi pămîntului ce poate)
Și griu — o baniță, și vin — un șip...

A fost o muncă neagră și-ndelungă
Și-am adunat povară să ne-ajungă
Și zile desfrunzite-n calendar,
Iar brațu-mi sta ca o fîntînă ciungă
De-atîta încordare fără har.

N-am auzit, sub ărsițe și-omături
Chemările ogorului de-aiături
Ajuns pîrloagă sau lăsat istlaz
Pe care ne-nîndeam, sub cer, în pături
Noi doi, culcați obraz lingă obraz.

Dar într-o noapte de nesomn, de-odată,
Am auzit-o, pașiștea uitată
— Sau poate vîntul ne-aducea isvod
Că buruiiană nu mai vrea să scoată
Și că așteaptă bobul, să dea rod.

E-adevărat, le-am cam lăsat s-aștepte
Poruncile orînduiei drepte
Dar mîntea ne-am muncit în fel și chip
Și-am înțeles că mult mai înțelept e
Să pui cartofi pe sihla cu nisip.

O, roadele!... Pe pașiștea uitată
Se ridicară multe și de-odată
Spre soarele-apărut în adevăr,
Dar care mie și-astăzi mi se-arată
Un umăr cald, pe cer, un rumen măr.

Sunau ciulinii seci, ca din cătușe...
Azi sună numai bobul, din pînușe,
De-atunci din noaptea cu nesomnul greu.
Și-am dat neadevărul după ușă,
Tu, dragoste și adevărul meu!

Unelte grele, scule ferecate,
Din noaptea-aceea le-adunărăm toate
Și la lumină-am tras pămîntul bun
Și-acuma scoate înmîit bucate:
Hambare și vinașuri și tutun...

Ți-e umărul ca mărul — ba mai dulce
Dar și putere dă și greu duce
Și nu-mi rodără fructe mai de preț
Iar suțietu-mi ar vrea să mai apuce
Să-i fie grădinar și cîntăreț...

Alegeri

Mi-e drag să stăm astăzi, aici, față-n față.
Dar dacă cei vîrstnici — sau voi tineretul —
veți crede povești c-o să-nșire poetul,
eu nu sînt, vă spun, scriitor de povești.
Nu-mi place să-nșir la mărgele pe ață.
Poveștile mele sînt focuri; sînt viață:
în ele ești tu tinerete ce crești.
sînt ochii tăi: fulgeră, parcă trag salve;
sînt salvele, salvele spre viitor
și-i viforul — vechi încercat luptător —
adică voi, oameni cu timplele albe...

Pe scurt și pe șleau —
eu nu știu discursuri să țin, sau prelegeri.
Ceva să vă spun însă, vreau,
prietenii mei, despre-alegeri!

Alegeri... Pecetea rușinii cîndva.
Căleii peste suflet. Căleii peste toate.
De inima omului — cui îi pîsa,
de frunțile — spre viitor ridicate?

Milioane de oameni, adînc ca furtuna,
ca marea vuiiau — și ca vîntul.
Și totuși, ei, n-aveau cuvîntul.

Alegeri... Tu uiți tu, băiete,
am șters a rușinii pecete.

Muncitori și țărani, s-au bătut totdeauna
s-alunge opreliștea, să-nfrîngă minciuna...
Iar ei, milioanele fără cuvînt,
robînd pe pămîntul robît și flămînd,
pămîntul întreg au visat c-o s-arate
curînd,
ca un pumn c-o rotundă stampilă —
votînd
pentru muncă și libertate,
votînd
pentru drepturi și nu pentru milă!

... Nădejdea nu știe să mintă.
Iar eu vă spun una:
în oameni, în voi, totdeauna,
a fost o nădejde. A fost o credință,
un vis a fost. O săgeată spre țintă.

Nu-i chip de uitat
că-n tot ce-ai visat, ne-ncetat
prin ani cît pustiile, — singura oază
ți-era acea mare nădejde și rază...

Pe drumul cel greu, c-a fost drum neumblat,
o rază fierbinte — basm viu! — a zburat,
din setea, din arșița frunții,
spre-a bolților rouă,
spre viața cea nouă,
spre apa cea vie unde se bat
în capete munții....

E bun acest gînd care — azi — ede pază
și nu te mai bîntuie, neîmpăcat:
un gînd ca un viscol prin veacuri pribege,
ia forme reale acuma, s-așează,
îți dă rînduială și lege.
Ți-e sigură astăzi credința. Și trează.
... Această credință alege!

Azi cei mai puternici sînt cei ce-au jurat
în oameni și-a lor biruință;
sînt glasul mulțimii și ne-nduplecat
răsună-n furtună;
sînt cei de-o ființă
cu lupta și-obida străbună.

Obidă străbună
tu — doar pătimaș,
de tine-or să spună
urmași de urmași...
În faptă adună
ce-i gînd uriaș:

...Pămîntul întreg — cu marea, pădurile,
cu miera și laptele și cu belșugul —
pe care îl jinduie gurile
și fără odihnă îl scormone plugul.
să nu ni-l mai hălpăie nimeni
din liota de nesătui ipochimeni;
cu munții prădați, cu pășunile;
cu grîul și aurul tot și cărbunele,
pămîntul întreg
vrea să-și stîmpere jindul
de-a fi
într-o zi
al celor ce — veacuri muncindu-l —
n-aveau de nici unele!

Muncitori — și țărani — și cărturari,
nu vrem ce vor domnii cu pipote mari:
nu vrem, buzunarelor, aur — că sună —
vrem, omului simplu, o viață mai bună.

Copiilor noștri, întii,
pe care cu-o lacrimă sfîntă-i mîngii,
cuptoarele luptelor noastre le-or face
o altfel de viață, o lume de pace.

Femeilor noastre — podoabe, o mie ...
Și mîinii inel și urechei cercel,
și inimii lor — salbă nouă și iie,
ca-n munca lor tot mai frumoase să fie,
frumoasele, bunele noastre femei.

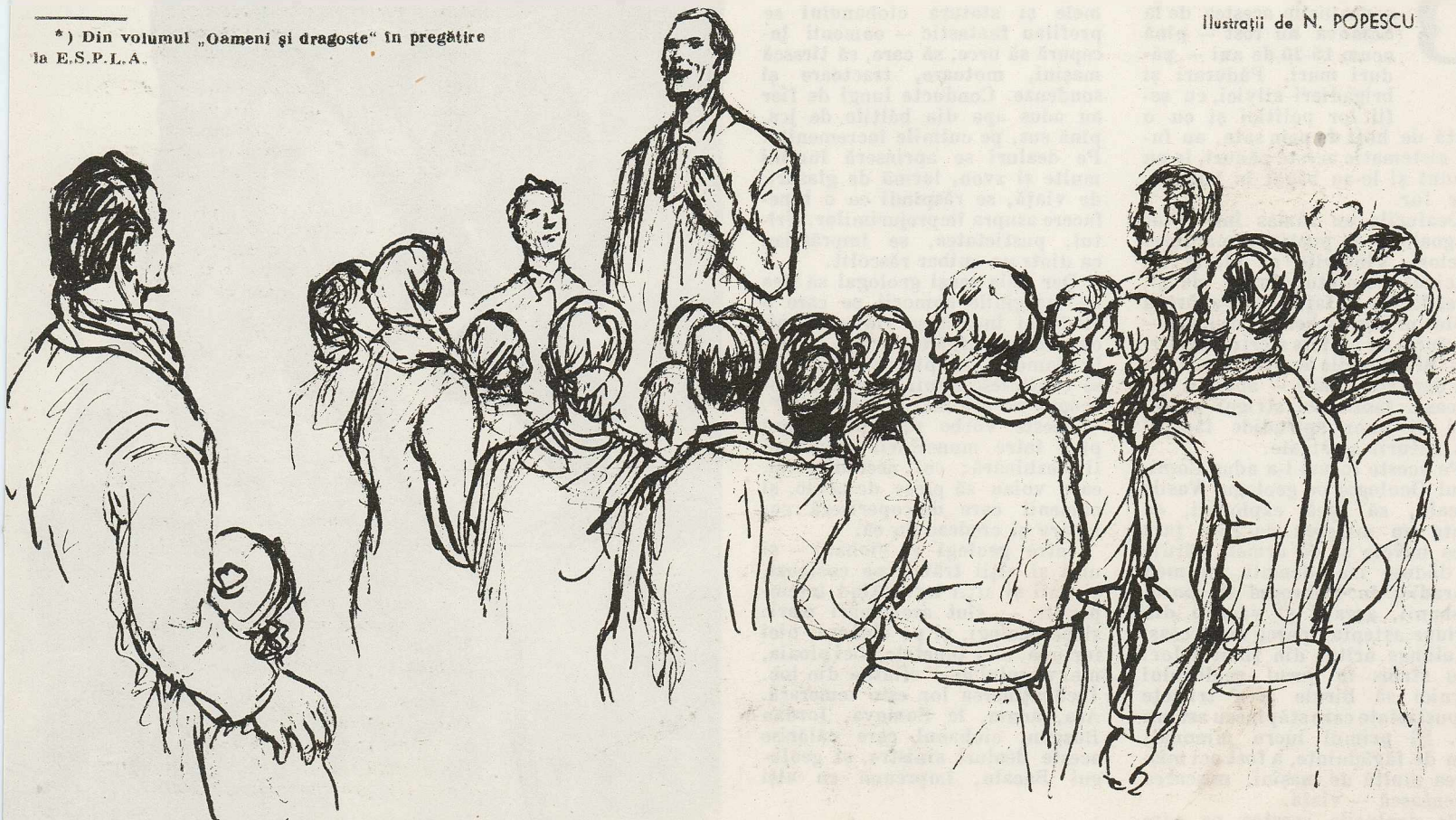
Bătrînilor noștri — jîțul cel mare.
Cinstire. Și îndestulare.
Ostașilor noștri — nu glorii războinice
ci, dacă războiul va fi să mai scapere,
cu inima-ntreagă
să meargă
să-și apere
întoarcerea lor la muncile rodnice!

Așa, neîntrepută,
tu adu-ți aminte
— tu vîrstnic, tu tînăr al vremii-părtaș —
credința în luptă,
viu abur fierbinte
mîinînd peste tot necuprinșii tăi pași.
și astfel alege: cu ochiul țintăș
departe, 'nainte!

...Eu nu știu să fac — nici de-undram —
discursuri și alte prelegeri.
Prietenii! Ce-am eu să vă spun, asta am,
despre-alegeri.

Ilustrații de N. POPESCU

*) Din volumul „Oameni și dragoste“ în pregătire
la E.S.P.L.A.

Comoara

DE LA SOMOVA

ciobani, ingineri, pescari, tehnicieni porniră înversunați să-și ducă pînă la capăt cercetările.

Geologul lua un bulgăr de minereu și spunea:

— Bulgărașu-ăsta valorează cît două pîini, cît patru ouă. Atît plătim pentru el în străinătate... Se numește baritină și ne trebuie în industria petrolului, la foraje.

— Vețeți bulgăru-ăsta? Astă face cît zece ouă, cît cinci pîini cît cinci kilograme de grîu.

Combătut, discreditat de unii geologii își continua cercetările. Nu avea cum să răspundă neincrederei și disprețului răuvoitorilor decît punînd în evidență zăcămintele de baritină, iar pentru asta îi trebuiau timp, răbdare și muncă. Îl ajutau și îl încurajau profesorii lui, conducerea Comitetului Geologic, îl ajutau unii dintre inginerii și tehnicienii care lucrau cu el pe șantier. Dar îi ajutau și îl întăreau, prin interul lor pentru mină, muncitorii ridicați dintre oamenii regiunii. Geologul descoperia în ei o mare aptitudine și o mare sete pentru o viață nouă. Aceasta era o descoperire scumpă a lui și el își spunea că, dacă ar fi să se închidă mina — această aptitudine, această sete de înnoire a oamenilor s-ar fi stins și ar fi fost păcat. Păcat neiertat ar fi fost să-l vezi pe Iordan Buzgan — mocanul — luînd din nou bița în locul perforatorului și întorcîndu-se la oi. Erau în oamenii aceștia atîta pasiune, atîta nădejde și atașament pentru mina lor, încît era cu neputință să crezi că acolo în dealurile lor, nu se găsesc bogățiile minerale scontate. Iar dacă, prin absurd, nu s-ar fi

de Traian COȘOVEI

Fotografii de A. LOVINESCU

Pe dealurile acestea de la Somova au fost — pînă acum 15-20 de ani — păduri mari. Pădurari și brigadierii silvici, cu șefii lor politici și cu o haită de hoți de prin sate, au furat sistematic aceste păduri, le-au vîndut și le-au băgat în buzunarele lor.

Dealurile au rămas înfiorător de goale și de pustii la marginea satelor. Vînturile și ploile au măcinat pămîntul de pe ele și, încet-încet, în fața lumii apărură acolo uriașe schelete cenușii — măturie de neșters a crimei săvîrșite. Și dealurile acestea se vedeau din depărtări mari — apariții dureroase, fantastici strigoi geologici ai unor splendide făpturi ale naturii asasinat.

Pe aceste locuri l-a adus Comitetul Geologic pe geologul Vasile Bacalu, să facă explorări, să caute un minereu de care țara avea nevoie și de urmele căruia se dăduse mai demult, în mod sporadic, în Dobrogea de nord. Ciobanii, argații și văcarii din regiune așteptau parcă acest ceas, să alunge uritul din ținutul lor: s-au strîns în jurul geologului dornici să biruie acea tristete și pustietate care stăpîneau asupra lor. Și primul lucru minunat, plin de făgăduințe, a fost aci mișcarea multă de mașini, mișcarea omească — viața.

Pe dealurile acestea pe care n-a urcat niciodată o căruță, pe coamele înalte pe care tur-

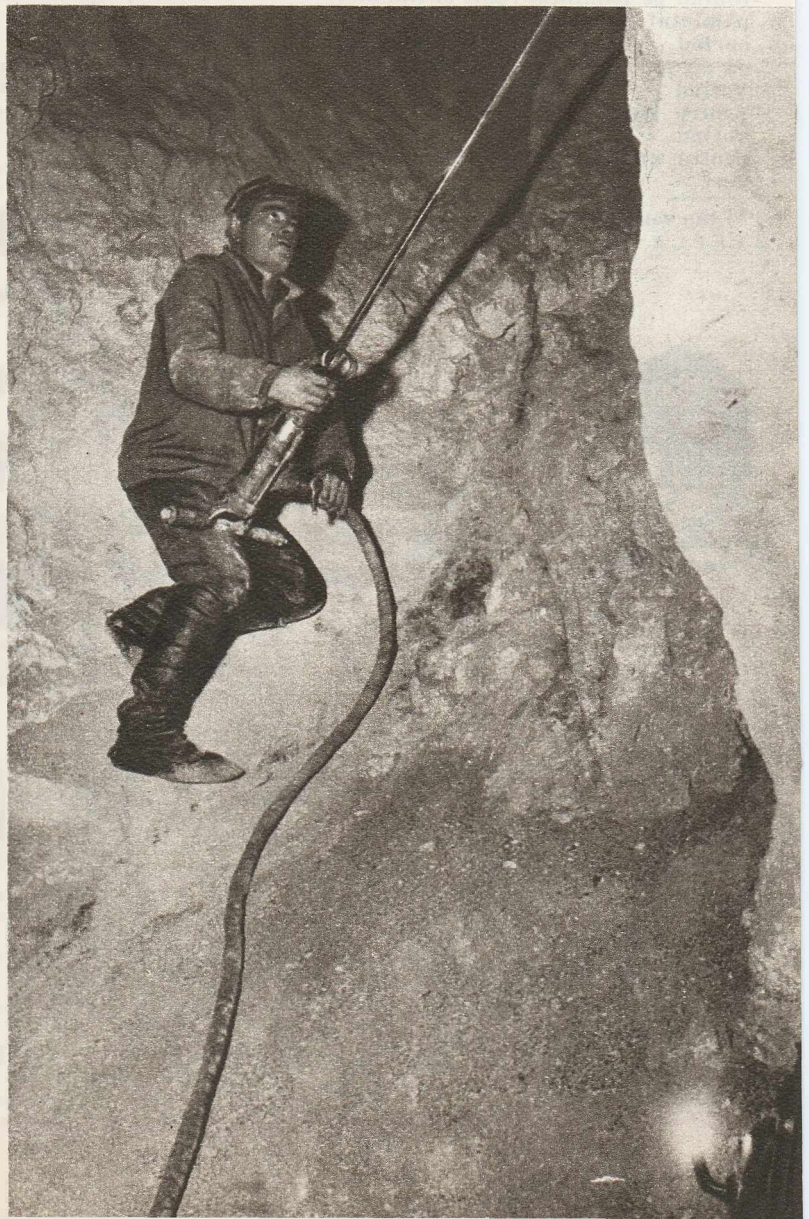
mele și statura ciobanului se profilau fantastic — oamenii începură să urce, să care, să tîrască mașini, motoare, tractoare și sondeuze. Conducte lungi de fier au adus apa din bălțile de jcs, pînă sus, pe culmile încremenite. Pe dealuri se aprinseră lumini multe și zvon, larmă de glasuri, de viață, se răspîndi ca o binefacere asupra împrejurimilor. Uritul, pustietatea, se împrăștiu ca dintr-un cuibar răscolit.

Dar abia reuși geologul să dea de marginile comorii pe care o căuta și îndată se ridicară unii oameni să tăgăduiască. „Acolo, la Somova, se pierde timpul și se cheltuiesc banii degeaba; Dobrogea nu are nici un zăcămint“.

Aceste vorbe rele pătrunseră pînă între muncitorii mineri și îi dezbinară; cei necredincioși, care voiau să plece de acolo, și oamenii care descoperiseră comoara și credeau în ea.

Între geologi și ciobani — și unii și alții trăind pe coclauri, și unii și alții înfruntînd intemperiiile — sînt asemănări mari: și pe geologi, și pe ciobani, nici furtuna, nici tunetele, nici ploaia, nici viscolul nu-i clintesc din loc. Încăpățînarea lor este temerară. Așa, acum, la Somova, Iordan Buzgan, ciobanul care călărise aceste dealuri sinistre, și geologul Bacalu, împreună cu alți

Iordan Buzgan la frontul de muncă, într-un sulitor.

găsit, oamenii aceștia ar fi fost în stare să scoată aceste bogății din inima lor, să le pună acolo în adâncurile pământului — numai să nu se oprească viața lor nouă abia începută.

Lucrările de urmărire a unui zăcămint în interiorul muntelui se aseamănă și nu prea cu urmărirea unui banc masiv de pește, în apele mării. Bancul de pește îl urmărești ținându-te cu vapoarele după el, înconjurându-l din mers, privindu-l prin apa limpede; ca să urmărești, să înconjori însă un zăcămint, trebuie să umbli, să răzbați din greu prin zidul de stîncă pe care muntele ți-l ridică, nepătruns, înainte. Dar, tot așa cum bancul de pește se poate da la fund pentru ca să apară mai departe — zăcămintul poate și el să se ascundă, poate și el să dispară, pentru cîteva clipe, în adînc.

Tocmai în aceste clipe grele, care pot dura uneori luni în șir, lumea începe să dea semne de nerăbdare, încep să se audă glasuri spunînd cu nemulțumire că ai indus în eroare — iar glasurile cucuveicilor se întetesc și te sfredelesc pînă la os: „Nu este nici un zăcămint, e o greșeală. Dobrogea nu are nici un zăcămint. Nu mai contați, nu mai așteptați“.

Dacă în apele mării orice ochi poate urmări migrația bancului de pești, apoi în valurile de lave înghețate de sute de mii sau milioane de ani, în straturile nepătrunse ale subpământului, numai ochiul încercat al geologului, numai un simț deosebit al lui poate „vedea“, poate urmări trupul zăcămintului.

Și pentru asta trebuie săpate galerii, trebuie sondaje — și totul se face cu încetineală și cu o

răbdare de fier, mai tare decît stîncă. În drumurile lor după bancurile de pește, vapoarele nu lasă în mare nici o urmă; în urma geologului, pe urmele exploratorilor, rămîne o plasă imensă de galerii, foraje, suitori și puțuri — plasă țesută cu ingeniozitate și știință, cu o uriașă perseverență și în care descoperi pînă la sfîrșit că se află prins, ca un demonic subteran, pește de aur al munților, zăcămintul după care oamenii au umblat.

Pe dealurile spîne ale Somovei,

tu de baritină, întii pentru că industria națională avea nevoie de el și, neavîndu-l, îl plătea cu aur greu, peste graniță; a doua oară, trebuia pus în evidență și arătată valoarea lui pentru că unii necredincioși îl negau, îl tăgăduiau. Trebuia descoperit acest zăcămint, pentru că începuse să se vadă de pe acum că scoaterea la lumină a acestei bogății trezea la viață regiunea întregă. Acestea erau gînduri care îi susțineau în muncă și pe geolog, și pe tehnicieni, și pe cio-

suitori, care sînt ca niște fîntini de cîteva zeci de metri în adîncul muntelui, minerul lucrează mult mai greu, stînd pe un fel de pod din grinzi fixate în colțurile stîncilor. Piciorul îți tremură, inima ți se strînge, amețești. Trebuie să te uiți numai în sus, în stîncă prin care străpungi. Perforatorul greu, cu furtunul de aer comprimat după el, trebuie ținut drept în sus, deasupra capului: minerul lucrează cu el sprijinindu-și-l în umăr, ținîndu-l mai mult în mîini. Prin aceste suitori te uiți de sus în jos ca în bezna unei fîntini fără fund: se vede un tub negru, clipește undeva bezna, colțul stîncii, adîncimea fioroasă, aproape lichidă, rece.

La mina Somova, s-au lucrat foarte multe suitori care tăiau transversal zăcămintul. Somovenii, ciobanii și pescarii — Iordan Buzgan, Albu Iordan, Dima Ștefan, Gheorghe Manole, Ilie Văduva, Alex. Petcu și alții — s-au specializat în minerit, și-au făcut școala săpînd în aceste suitori.

Pe pereții galeriilor se observă acum un briu cioplit în rocă, un fel de sculptură decorativă, făcută cu migală, pe lungimi de mii de metri: este dunga însemnată de geolog și pe care s-au luat probele de minereu pentru analize. Luarea probelor este operația-cheie în munca de urmărire a unui zăcămint — aceste probe sînt oglinda zăcămintului, arată calitatea lui. Cioplitorii în piatră, sculptorii stăruitori, ai căror pîrinți sau bunici s-au îndeletnicit cîndva cu cioplitul lingurilor de lemn și al albiilor din butuci de tei — somovenii — au cioplit în roca muntelui aceste briu decorative, au adunat mine-reul. Și așa cum, pînă la descoper-

• Pe dealurile pustii a apărut un om • Geologii și ciobanii • Bulgărele pro- misiunilor • Atacul • Bu- buie dinamită • Odiseea subterană • Victoria.

ani întregi au sfîrșit ciudat, ca niște fuse fantastice, sondezele trăgînd din adîncimi firul de minerale, torcînd imensul caier geologic al munților. În interiorul dealurilor, minerii au scobit cu perforatoarele, au rupt cu dinamită, centimetru cu centimetru, mulți kilometri de galerii, suitori, la orizonturi diferite.

Pentru cel care a privit stînd deoparte, munca aceasta a fost copleșitoare; pentru cei pătrunși în adîncul dealurilor, odiseea aceasta subterană a fost pătimașă. Trebuia pus în evidență zăcămint-

bani, pe pescari — pe toți proaspeții și viitorii mineri.

Un om rău aruncase vorba urită că din ciobanii și din pescarii Dobrogei nu se pot face mineri. Și acum oamenii aceștia își afirmau virtuțile, capacitatea lor de adaptare la o viață nouă. Munca minerului care sapă în suitori — în acele galerii înguste de jos în sus — este cea mai grea muncă. În galeriile orizontale se lucrează obișnuit, mai ușor, deși perforatorul greu de 30-35 de kilograme apasă, zdruncină umărul și pieptul minerului; în

Bravi! mineri de la Somova.

Cine îl mai cunoaște? Iordan Buzgan, clobanul, gătit ca un împărat, cu arme noi înarmat, umblind pe sub bolțile de aur ale palatelor lui din adâncul muntelui, pe coastele cărora a păscut cîrdurile de oi și capre.

un pescar. „Clasa muncitoare” — cum spun somovenii — cu mîndrie — răsare acum de-a dreptul din vatra fiecărei case și încet-încet își înalță, ca un îndemn, făptura ei luminoasă și călită. Pe încetul, la început cîte un lăstar, cîte un stejar tînăr în fiecare casă, industria își crește în această parte a Dobrogei lumea ei de muncitori luminați — răsar orașele, înconjurate cu lanuri și păduri, prin care trec lungi trenuri încărcate cu bogății.

După ce a reușit să pună în evidență aceste zăcăminte, Comitetul Geologic a exploatat demonstrativ această mină timp de un an (1956) și a dovedit că

baritina de la Somova este tot atît de bună ca și cea din import. Din anul 1957, Ministerul Minelor a preluat exploatarea industrială, reușind ca pînă în prezent să se aducă țării o economie de circa 30 de milioane lei. Acesta este începutul; despre mina de la Somova voi mai scrie și altă dată.

Acum mă întreb: Ce comoară a deschis la Somova ciocanul tainic al geologului? Comoara de zăcăminte minerale sau comoara de năzuințe și aptitudini ale acestor oameni, trăiți pînă ieri în uitare?

Amîndouă aceste comori s-au deschis o dată, înnoind priveștiștea Dobrogei, înnobilitînd-o.

Geologul Vasile Bacalu, pe locurile unde a descoperit zăcămintele de baritină. Atunci, la început, în iarna lui 1952, erau aici doar dealuri, noian de dealuri închise în ele, posace. Dobrogea părea că doarme adînc, întroientă, fără gînd să se trezească ușor la viață.

rirea la suprafață a zăcămintului, geologul Bacalu putea fi văzut umblînd toată ziua pe dealuri, acum putea fi văzut stînd cu lampa cu carbid, lîngă oamenii care ciopleau, supraveghînd, îndrumînd luarea probelor.

Toate probele acestea scoase din mină erau trimise pentru analize în laboratoarele Comitetului Geologic; alte probe — industriale — mergeau pentru experimentare la sondele de foraj ale Comitetului. Nu utopia, așa cum spuneau unii — ci știința trebuia să învingă aici.

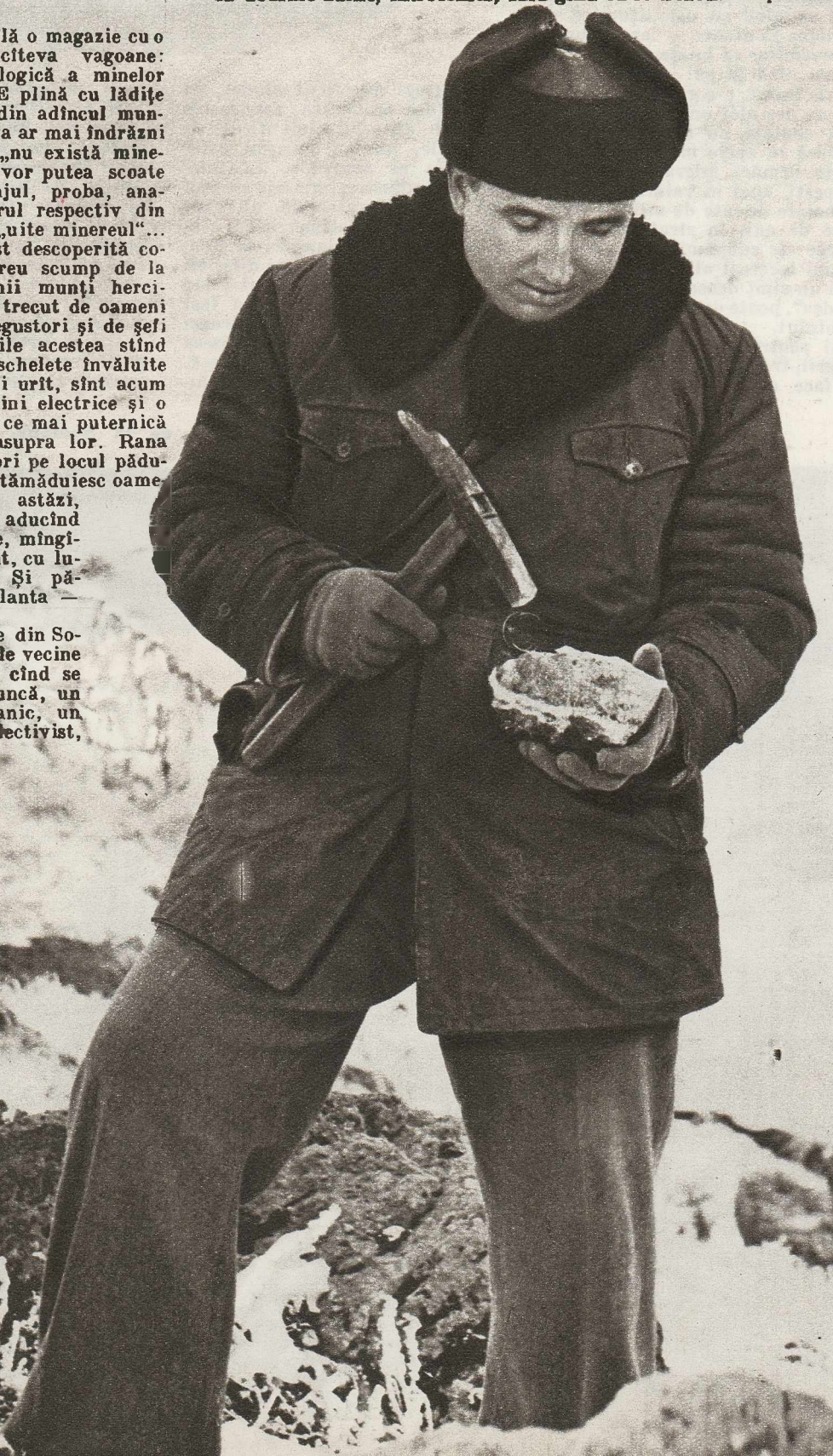
La intervale scurte veneau aici conducătorii Comitetului Geologic: prim-vicepreședintele Comitetului Geologic, Dumitru Hagiu, academicianul Alexandru Codarcea, profesorul universitar Virgil Ianovici, împreună cu geologul Bacalu, intrau în mină dimineața și toată lumea uita și de mîncare și de odihnă; uitau dacă e ziua ori s-a înnoptat. La lumina lămpilor de mineri, acolo, în galeriile pline de vuitul perforatoarelor, cercetau pe viu, zăcămintul, îi descifrau secretele, legile, dese-nau, explicau, făceau schițe. Aceste întâlniri subterane cu maestrul lui aprindeau în geologul tînăr pasiunea pentru geologie.

În curtea șantierului întreprinderii pentru exploatarea minierei

la Somova, se află o magazie cu o capacitate de cîteva vagoane: este arhiva geologică a minelor de la Somova. E plină cu lădițe cu probe luate din adîncul muntelui: dacă cineva ar mai îndrăzni acum să spună „nu există minereu aici” — se vor putea scoate din arhivă forajul, proba, analiza de la metrul respectiv din zona muntelui: „uite minereul”...

...Astfel a fost descoperită comoara de minereu scump de la Somova. Bătrînii munți hercynici, puștiiți în trecut de oameni hrăpăreți, de negustori și de șefi politici, dealurile acestea sînd ca niște uriașe schelete învăluite în singurătate și urit, sînt acum scaldate în lumini electrice și o viață din ce în ce mai puternică se întefăște deasupra lor. Rana lăsată de jefuitori pe locul pădurilor Somovei o tămăduiesc oamenii vrednici de astăzi, ridicînd clădiri, aducînd mașini puternice, mîngîind acest pămînt, cu lumini electrice. Și păduri noi vor planta — sînt siguri.

În multe case din Somova și din satele vecine se întîlnesc, cînd se strîng de la muncă, un miner, un mecanic, un plugar, un colectivist,

IMAGINI BUDAPESTANE

Fotografii de V. SAVIN

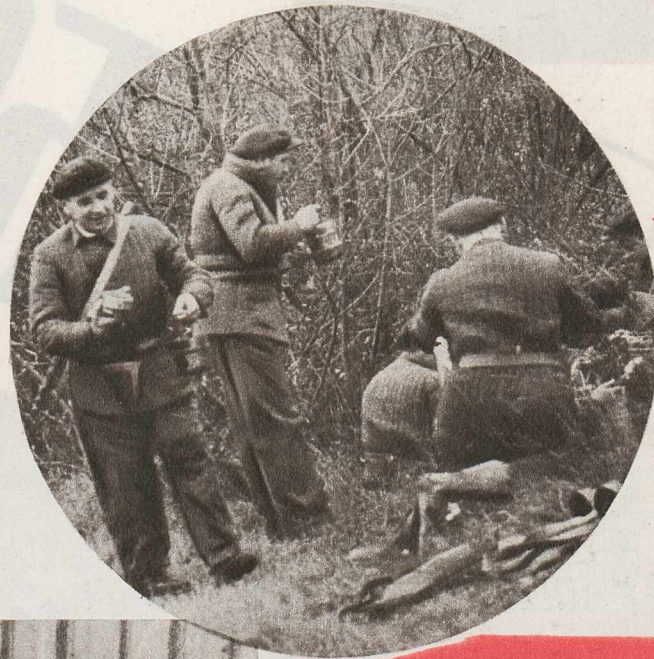
BASTIONUL PESCARILOR este unul dintre cele mai interesante monumente ale capitalei R. P. Ungare. Înălțat pe zidurile unei vechi cetăți medievale, acest monument evocă un emoționant episod din istoria luptei seculare pentru libertate a poporului ungar, când — în urmă cu patru secole — împotriva lui sultanul otoman, poporul de rind din Buda, respectiv pescarii de pe Dunăre, a pus mîna pe arme. Bastionul Pescarilor, situat pe o înălțime din Buda, oferă vizitatorilor posibilitatea de a cunoaște un monument cu o foarte interesantă arhitectonică și de a admira, din turnurile sale, Dunărea și minunata panoramă a Pestei.

— MIT CSINÁLSZ BÁCSI? ... FENEYKÉ-PEZEL...? — Ce faci, nene? Fotografiezi?...
(Instantaneu la o grădiniță de copii din cartierul Gellert).

BUDAPESTA, pe care contrarevoluția din 1956 a încercat să-o transforme în ruine, nu numai că și-a lăsat rănile lăsate de putch-ul fascist, dar a și construit numeroase cartiere noi de locuințe. Iată, în fotografia noastră, un aspect de pe șantierul de locuințe muncitorești din Fiastyuk Utca. Numai pe acest șantier — unul din multele ale capitalei R.P. Ungare — se construiesc și se dau în folosință în fiecare an 600-700 apartamente.

Cartierul este situat în raionul XIII al Budapestei, raion cu vechi tradiții de luptă muncitorească. Aci se află șantierul naval „Gh. Gheorghiu-Dej”, fabrica de aparate de radio „Orion”, oțelăriile „Aczelarugyar”, fabrica de motoare „Lang”, uzinele „Femunkás” ș.a. Raionul XIII din Budapesta este unul din raioanele care se mîndrește cu faptul că pe teritoriul său contrarevoluționarii fasciști nu au putut cuceri în 1956 nici un fel de poziții, deoarece muncitorii din întreprinderile de aci au luptat cu arma în mîna împotriva contrarevoluției, apărînd cu devotament puterea populară.

ÎN REPAOS? Da. Însă nu un grup de vînători — cum ar părea — ci membri ai unui detașament din Gărzile Muncitorești, fotografiați în timpul prînzului, într-o zi de instrucție.

Născute în anul 1956, în focul luptei de apărare a cuceririlor revoluționare ale poporului maghiar împotriva putchistilor contrarevoluționari, Gărzile Muncitorești din R. P. Ungară continuă cele mai glorioase tradiții de luptă ale proletariatului ungar.

Unitatea pe care am vizitat-o aparține celor ce muncesc în construcții. Erau la instrucție veterani ai mișcării revoluționare, ca Pápp Lajos, de trei decenii membru al partidului clasei muncitoare, ca și comuniștii mult mai tineri, cum este activistul sindical Györke János; muncitori simpli, ca cei trei frați Höbl, toți trei cioplitori în piatră, ca și înalți demnitari ai statului, ca Szökup Lajos, locuitor al ministrului construcțiilor.

Cu toți laolaltă, animați de cele mai calde sentimente patriotice, se instruiesc și se călesc pentru a putea da oricînd replica celor ce ar mai încerca vreodată să mai atenteze la libertatea și independența Ungariei socialiste.

COŢA 7590

În sud-vestul Republicii
vîrf semeţ străpunge azur
de nori ce învăluie scoar
Numele său: Minya K

Nu e ușor cățărutul pe o pantă de 80 de grade!

Una din satisfacțiile alpinistului: o priveliște sublimă.

Populare Chineze, un sfidind de sus pătura ămîntului.

Înălțimea: 7590 metri.

De o veșnicie, semețul Minya Konka străjulește deasupra marelui podiș — înconjurat de vreo 20 de piscuri „plîce” de cite 6000 de metri fiecare — fără a vreo ființă omenească să fi cutezat să-l tulbure liniștea. Numai vulturii și ghețarii l-au fost oaspeți. Numai zăpezile eterne au poposit pe povirnișurile sale. Numai vînturile aspre ale înălțimilor și furtunile primăverilor l-au mingîiat stîncile.

Și iată că în anul 1957, într-o zi senină, multimilenara liniște a bătrînelui munte fu sfișiată de strigăte vesele, victorioase: erau glasurile celor douăzeci de alpiști chinezi care în acea clipă (ce va rămîne înscrisă în istoria alpinismului) împlintaseră, pe cel mai înalt pisc, drapelul R.P. Chineze.

Temerara expediție a fost organizată de către Federația Sindicatelor din întreaga Chină, iar membrii ei sînt toți alpiști amatori, nici unul cu o vechime mai mare de doi ani în acest sport. Printre ei se numără cîțiva muncitori, un vinzător de magazin, un pompier, un milițian etc, cărora li s-au alăturat ziariști, fotoreporteri, geologi și meteorologi.

Conducătorul expediției este îndrăznețul Și Cian-clun, locșitorul șefului expediției sovieto-chineze care a cucerit în iulie 1956 virful Mustagh Ata — munte a cărui înălțime este cu 44 de metri mai mică decît a virfului Minya Konka.

În cutia de oțel pe care temerarii alpiști au îngropat-o în zăpadă, pe cel mai înalt pisc al muntelui, ei au introdus o inscripție care cuprinde următorul text: „Pentru cinstirea sportului în țara noastră, pentru a pune fundațiile alpinismului în patria noastră, am cucerit virful muntelui Minya Konka.”

Un popas la 6250 de metri înălțime, la punctul numit „Cocoșa cămîlei”. În fund, se profilează uriașul Minya Konka.

Victorie! Drapelul chinez flutură pe cel mai înalt pisc al muntelui.

Bun sosit!...

RITM și POEZIE

ARTICOL SCRIS PENTRU „FLACĂRA“

de V. KRASOVSKAIA

Fotografii de E. LESOV

Atunci când cititorii „Flacării“ vor lua cunoștință de rîndurile de față, Teatrul de Operă și Balet „Kirov“ din Leningrad nu va mai avea nevoie — poate — de o asemenea carte de vizită. El va fi sosit în Capitala dv. și va fi dat poate vreun spectacol, permițînd astfel publicului bucureștean să cunoască direct arta acestui ansamblu, renumită de altfel pe plan mondial. Cîteva amănunte din biografia baletului leningrădean și a spectacolelor sale vor interesa poate pe iubitorii artei coregrafice; și în acest sens mă voi grăbi să precizez că baletul din Leningrad are o bogată și veche tradiție, datînd de peste două secole.

Școala coregrafică leningrădeană, care a funcționat fără întrerupere din 1738, a dat baletului mondial artiști celebri, dintre care cităm pe Galina Ulanova, Aleksei Ermolaev, Tatiana Veceslova, Natalia Dudinskaiia, Alla Șelest, Konstantin Sergheev, Rostislav Zaharov, Leonid Lavrovski, Leonid Iakobson, Boris Fenster. Este firesc ca arta unor asemenea balerini să imprimute colectivului lor o strălucire rară. Dar nu e vorba numai de asta. Oricare din baletete „Kirov“-ului — de la „Lacul lebedelor“, octogenar ca vîrstă, la cel mai tînăr balet al lui Prokofiev, „Floarea de piatră“, născut abia anul trecut — impresionează prin desăvîrșita omogenitate a ansamblului. Este de-a dreptul surprinzător să vezi cu cîtă finețe se armonizează arta marilor dansatori cu cea a tinerilor debutanți din trupă, urmărind cu toții perfecțiunea realizărilor lor. Aceasta este taina tinereții fără de bătrînețe

Dudinskaiia și Sergheev, într-o scenă din „Lacul lebedelor“. ←

Konstantin Mihailovici Sergheev, artist al poporului al U.R.S.S., în rolul contelui Albert din baletul „Giselle“ →

Baletul leningrădean interpretind „Spartacus“.

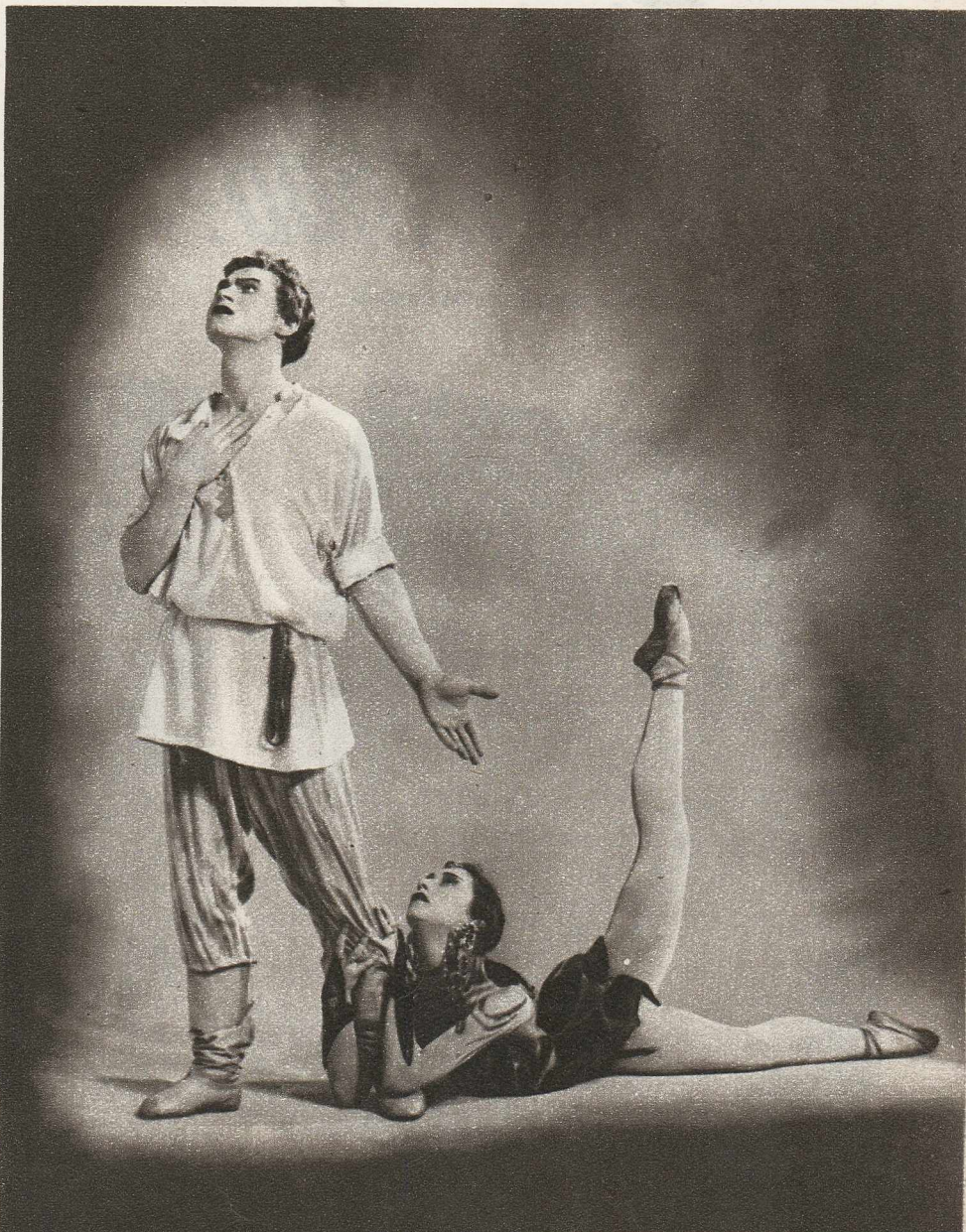
cu recitalurile alcătuite din fragmente din „Șurale“, „Taras Bulba“, „Cenușăreasa“, „Spărgătorul de nuci“, „Gaianeh“, „Baia-dera“, aceste spectacole vor mărturisi căutările baletului leningrădean de a găsi mereu noi formule de expresie, fără a tăgădui, ci dimpotrivă, îmbogățindu-și tradiția. „Floarea de piatră“, spre pildă, e rea-

lizat de un tânăr maestru coregraf, Iuri Grigorovici, care a lucrat mai ales cu balerini tineri: Aleksandr Gribov ni-l înfățișează pe visătorul tăietor în piatră Danila, Irina Kolpakova creează rolul plin de lirism al Katherinei, talentul generos al Aliei Osipenko o ajută să creeze dificilul rol al Stăpînei Muntelui de Aramă, Anatoli Gridin schițează în linii colțuroase, aspre, chipul plin de răutate al vechilului Severian. Există în tot acest spectacol o notă nouă, plină de prospețime, imprimată de tinerețea realizatorilor săi.

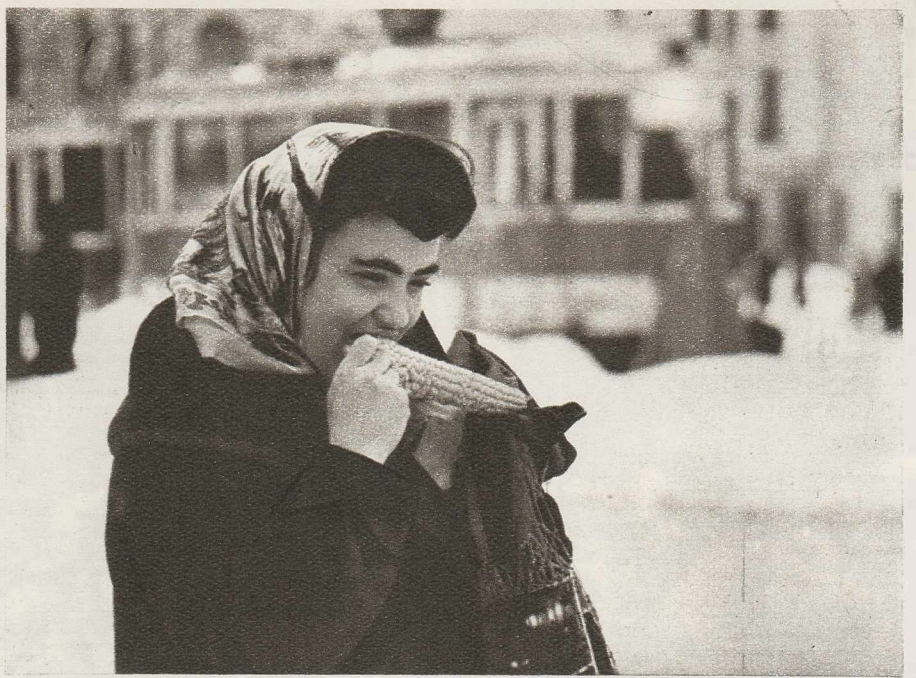
Acum cînd scriu această corespondență pentru revista „Flacăra“, întreg colectivul leningrădean (și va veni în țara dv. un ansamblu de aproape 200 de persoane) se află în febra pregătirilor. El așteaptă nu fără emoție întâlnirea cu publicul român, întâlnire pe care cu toții o dorim plină de succes și de desfătare artistică.

Katerina, din „Floarea de piatră“, interpretată de I. ← Kolpakova.

Aleksandr Gribov și Alla Osipenko, în baletul „Floarea de piatră“. →

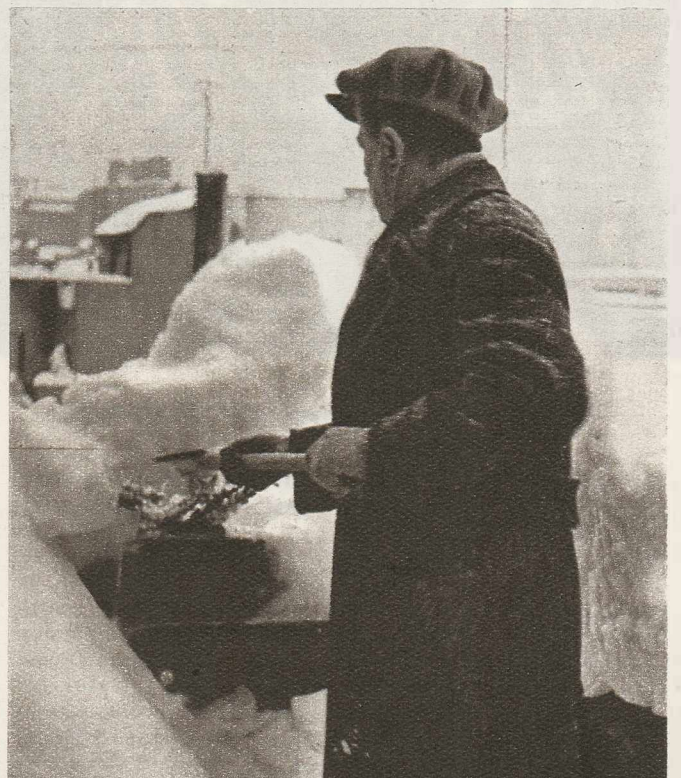
Fierbinte porumbe-[↑]
lu' l... la minus 5°.

Fotografie de S. STEINER

Copăcel, copăcel,
să nu te-mpiedici de
← covorul alb...

Fotografie de
A. MIHAILOPOL

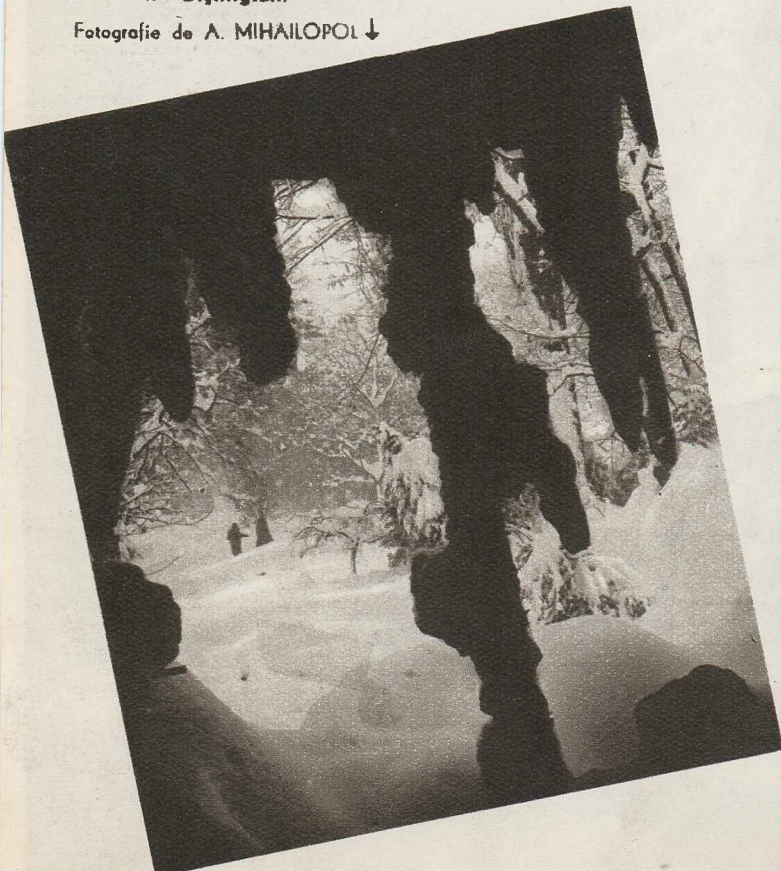

Fără „ZIMBITI, VA ROG!”

— Zi de iarnă în București —

Stalagmite și stalagmite,
în Cișmigiu...

Fotografie de A. MIHAILOPOL ↓

[↑] Cetățeanul conștiincios.
Fotografie de E. IAROVICI

← Mantăi și căciuli albe... și ră-
coroase.

Fotografie de E. IAROVICI

DISPARIȚIA DINARILOR GĂURITI

de L. ȘEININ

Cum l-am cunoscut pe amiralul Nelson...

Era în 1923! Abia implinsem optsprezece ani și, după o ucenicie făcută cam în grabă, fusesem numit judecător de instrucție la Moscova, când îmi căzu pe cap neplăcuta afacere a „dinarilor găuriți“.

Într-o frumoasă noapte de iulie, un hoț s-a furișat în apartamentul Comisarului din Poporul N. Pe lângă alte lucruri de mai mică importanță dispăru însă și un geamantănaș în care se afla o colecție de monede vechi, printre care și numeroși dinari găuriți, datînd din vremea lui Alexandru cel Mare.

Se stîrni o vîlvă grozavă! Brigada a doua a M.U.R.-ului¹⁾ care se ocupa de „furturi fără efracție“ și-a dat numaidecît seama că în afară de neplăceri nu avea nimic de cîștigat din această afacere, așa încît s-a grăbit să constate că nu era vorba de un furt obișnuit, ci de unul cu „efracție“ și că deci intra în competența judecătorului de instrucție. Astfel mi s-a strecurat frumușel dosarul, pe care l-am acceptat fără sfială. Eram departe de

Desen din revista „Horizons“

a-mi da seama în ce labirint aveam să intru!

★

Pentru orice om cu experiență, afacerea părea de nerezolvat, căci niciodată un spărgător „serios“, de meserie, nu s-ar fi aventurat în apartamentul unui Comisar al Poporului. Aci era vorba fără îndoială de isprava unui amator și a descoperi „un amator“ era un lucru din cale afară de greu.

Chiar a doua zi de dimineață m-a chemat la telefon procurorul Șeverdin, un bătrîn plin de înțelepciune și bunădată. Mă convocă de urgență să discut cu mine afacerea „dinarilor găuriți“. Părea destul de îngrijorat. După ce luă cunoștință de conținutul dosarului, Șeverdin zîmbi:

— Foarte ciudat! Ți-au aruncat în spinare povestea asta și dumneata, bobocule, te-ai grăbit s-o primești, ca un nou născut! Ei... și acum, ce ne facem? Prevăd, tinere, că ne așteaptă o grămadă de neplăceri cu atît mai mult cu cît știu ce hram poartă victima.

Am ieșit cam plouat din cabinetul procurorului și m-am dus să-l văd pe prietenul meu Osipov, șeful Brigăzii I din Direcția Miliției, un om foarte talentat și care cunoștea

lumea borfașilor ca pe propriul său buzunar. Firește că „așii“ nu-i prea „înghit“ pe băieții M.U.R.-ului, dar în privința lui Osipov făceau o excepție, căci îl priveau ca pe un „tip cumsecade și plin de înțelegeră“.

Cu toată dorința de a-mi veni în ajutor, Osipov nu-mi putu ascunde lipsa lui de nădejde. Afacerea îi părea fără ieșire... Tocmai cînd mă pregăteam să-mi iau rămas bun, îse aduse o telegramă. Osipov o citi și deodată fața i se înșenină:

— Ia te uită, amice! Citește asta. Să știi că totuși ai „bătă“.

Citeam și reciteam telegrama cu înfrigurare, dar nu pricepeam nimic. Textul suna astfel: „Vă informăm că celebrul vînător de urși AMIRALUL NELSON a plecat cu trenul spre Moscova. De așteptat o serie de reprezentații interesante“. Semna comandantul Miliției din Odesa.

— Dar ce legătură are asta cu dinarii? — întrebai sfios.

— Ehe, și încă ce legătură! — rise Osipov bucuros. Îl cunosc foarte bine pe amiralul Nelson. E un mare specialist, un „vînător de urși“ vestit, sau, dacă-ți place mai mult un as al gurilor de lup, spărgător de case de bani cu renume european. E un fel de staroste al hoțimii. Într-un cuvînt, ne va ajuta! Vino mîine, să-l întîmpinăm la gară.

A doua zi așteptam sosirea rapidului de Odesa. Amiralul coborî din vagonul de dormit. Era subțirel și uscat, trecuse de prima tinerețe, iar îmbrăcămintea aleasă o purta cu eleganță. Un ochi îi era acoperit cu o bandă de mătase neagră, iar celălalt strălucea de vioiciune și îndrăzneală. Aducea cu un bogătaș străin, cu un lup de mare sau cu un escroc internațional dintr-un film al studiourilor „Rusia“. Osipov îi ieși înainte.

— Salut, amirale! Bine-ai venit în capitală!

— O, dragă prietene, ce fericită întîmplare! — exclamă voios amiralul, strîngînd cu neprefăcută căldură mina lui Osipov. Nu ne-am mai văzut de mult, nu-i așa? Constat cu plăcere că băieții noștri n-au pierdut timpul de pomană, bravo! Dar nu au altceva mai bun de făcut decît să deranjeze un om atît de ocupat? Păcat totuși, — sosesc gol-goluț, fără bagaje, fără nelipsita-mi trusă de instrumente. Vin să mă distrez și să mă odihnesc un pic după cura de „țuhaus“, și deșteptiiăștia se grăbesc să dea alarma. Pe de altă parte însă le sînt recunoscător, căci mi-au dat neprețuitul prilej să vă întîlnesc!

— Amirale, îl întrerupse Osipov, e vorba de o chestiune serioasă. Hai să ne așezăm undeva la umbră și să stăm de vorbă.

— Cînd un sticlete te poștește la umbră, e cam albastru să stai la soare! Așa se spune la Odesa, zîmbi amiralul. Bun! Hai să dăm pe gît o halbă și să punem țara la cale. Și...

cine-i acest simpatic june? — întrebă el întorcîndu-se spre mine.

— E un bun prieten al meu. Povestea despre care-i vorba ne privește pe amîndoi...

După ce ascultă cu atenție și află cum se petrecuse furtul dinarilor găuriți, bufetul gării unde ne instalaserăm începu să răsune de indignarea pe care și-o revărsa.

— Dar pentru numele lui dumnezeu! Ce naiba se petrece în capitală? — strigă el spumegînd de furie. Cum s-a ajuns ca haimanele Moscovei să fi pierdut orice urmă de bunăcuviință? De ce? Cum e posibil? Dar vă dați seama unde o să ajungem dacă o luăm pe calea asta? Auzi: să opereze în casa unui Comisar al Poporului! Ce i-o fi apucat? N-au destui nepmani și concesiuni străine la dispoziție? Ei nu, că prea-i din cale-afară! Păi, asta-i curată contrarevoluție, v-o spun deschis, ca cetățean sovietic! Dragă prietene, îmi cunoști curriculum vitae, sau nu știu cum naiba-i mai zice, că nu-s prea tare la latină. În sfîrșit, mă știi bine și te-nțreb: oare s-a întîmplat vreodată după Marea Revoluție din Octombrie, ca amiralul Nelson să se atingă de o casă de fier a statului sau a vreunei cooperative? S-a întîmplat? Da sau nu?

— Niciodată, amirale, — consimți Osipov.

— Este? Și de ce, mă rog? Pentru că la mine asta e o chestiune de conștiință, e „profesiunea mea de credință“ cum zic franțuzii; constituie convingerea mea, înțelegi, tinere? Pentru dumneata, care ai încă viața înaintea, e foarte necesar să înțelegi. Convingerile!... Cu mîinile mele, despre care în 1913 la Congresul mondial al criminaliștilor de la Viena prefectul poliției Berlinului a vorbit ca despre un fenomen nemaiîntîlnit, auziți — a spus textual: „Mein liebe Herr, das ist wunderlich und artistik!“²⁾ — cu aceste mîini, am luat eu vreo singură dată un bun al Statului? Ferit-a sfîntul! Mi-am zis: „Mai bine-ți tai o mîină decît să te-atingi de-un bănuț al poporului!“ Iată de ce sînt atît de întăritat, tulburat și indignat pînă în măduva oaselor!

Osipov puse capăt acestui val de indignare: — Atunci, amirale, cum ajungem la o înțelegere?

Amiralul îl privi cu subînțelesuri, apoi murmură:

— Cunoașteți principiile mele! Într-un cuvînt: vă voi da monedele, nu însă și omul. E clar?

— Cît se poate de clar! — răspunse Osipov. Apoi se ridică, arătînd astfel că înaltele părți contractante ajunseseră la o înțelegere.

Amiralul își notă numărul de telefon al lui Osipov și îi făgădui să se pună numaidecît în legătură cu anumite persoane, „spre a începe demersurile și a da ultimatum-ul.“ Apoi ne-am despărțit.

— Crezi tu -cu adevărat că acest șmecher de Odesa va face ceva? — l-am întrebat eu posomorît pe Osipov la întoarcere, în mașină.

— Dacă faimoasele tale monede n-au fost furate de o fantomă, ci de o ființă omenească, le vom avea în cel mult 48 de ore! — mă asigură el liniștit. Dragă, tu nu-l cunoști pe acest individ! Numai simplul fapt al sosirii lui în Moscova constituie un eveniment pentru tilhărimea noastră. Iar... de infuriat, s-a infuriat de-a binelea, n-a jucat teatru. Prevăd vilva pe care o s-o stîrnească în lumea lui!...

— Mi-a făcut mai degrabă impresia unui flecar înfumurat. Basmul acela pivitor la admirația șefului poliției din Berlin...

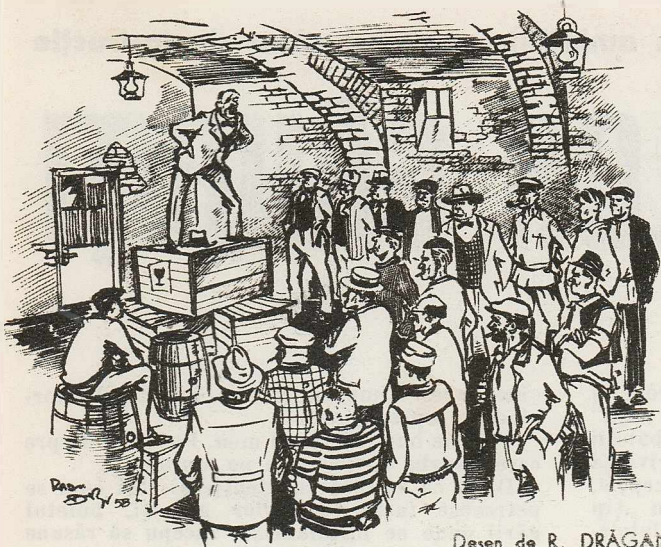
— Basmul? — se supără Osipov. Hai cu mine și ai să vezi dacă e un basm!...

O jumătate de oră mai tirziu răsfoiam un dosar voluminos, datînd dinainte de re-

¹⁾ M.U.R. = Direcția Miliției din Moscova.

²⁾ Amiralul vorbește incorect nemțește.

Desen de R. DRĂGAN

voluție. Conținea rapoartele tuturor polițiilor care-l căutau pe amiralul-fantomă și mai cu seamă un „memorandum din 1913”, care dovedea fără putință de tăgadă adevărata măiestrie a amiralului Nelson.

În urma unei spargerii deosebit de spectaculoase — golirea a două case de bani într-un timp record — polițistului însărcinat cu descoperirea infractorului i se făcuse promisiunea unei prime însumate din partea firmei constructoare a acestor case de fier. Renunțată fabrică ținea să pună mîna pe autorul spargerii... spre a-i oferi o slujbă foarte bine retribuită. Din păcate amiralul dispăruse fără urmă. Abia mai târziu, cu prilejul Tîrgului din Berlin, și tocmai la standul fabricii de case de fier, s-a crezut o clipă că va putea fi înhățat. Firma respectivă oferise, spre a-și face reclamă, o sumă importantă celui ce va reuși să deschidă două case de bani despre care broșura de publicitate afirma că nu pot fi forțate. Amiralul le deschise în 22 de minute, puse mîna pe primă și pofti pe toți spectatorii la un bar să le facă cinste. Conducătorul standului, căruia această virtuozitate îi trezise anumite amintiri, telefonă poliției. Invitat de către agenți să-i urmeze la secție, amiralul se împotrivi, publicul cu care băuse îi luă partea și, folosindu-se de învîlmășeala produsă, reuși să se facă nevăzut.

O zi cumplită...

A doua zi telefonul de pe masa mea deluru suna fără încetare. N. își pierdea răbdarea. Șeverdin intrase la idei: „Fă ceva, bobocule, că altfel e de rău!”. Lesne de închipuit în ce hal de nervi mă aflam în seara aceleiași zile, cînd am auzit sub fereastra mea clacsonul mașinii lui Osipov, pe care-l recunoșteam dintr-o sută. Dintr-un salt am fost afară și văzînd fața surzătoare a prietenului meu, pe care-l însoțea ajutorul său Nogițki, mă liniștii.

— Urcă! — îmi strigă vesel Osipov. Mă telefonat amiralul. Ne pofteste să-l întîlnim numaidecît la „Colțul Culturii”.

În mica berărie, mai puțin celebră pentru cultură decît pentru racii gustoși și berea rece, amiralul ne aștepta așezat într-un colț. Era strălucitor într-un costum impecabil, făcînd după „ultimul strigăt” al modei, iar pe fața lui se citea mulțumirea de sine, pe care nici nu căuta s-o ascundă.

— Bună-seara, bună-seara, ne salută el binevoitor și demn. Ei, nu puteți spune că nu mi-ați dat de furcă!... De cum am sosit ieri, am și luat legătura cu cine trebuia. I-am adunat, am organizat o plenară și le-am ars un discurs ce n-a văzut Parisul. Mă credeți sau nu, plîngeau băieții de ține se rupea inima. „Hidre mirșave ale contrarevoluției, le-am zis, v-ați încumetat, spurcaților, să dați o lovitură în casa unui Comisar al poporului? I-ați șterpelit blestemata aia de colecție de parole găurite, care nu fac doi bani, pentru care nici un om cu scaun la cap n-ar strica un scupat și pentru ce, mă rog? Doar ca să duceți la groapă un bărbat de stat de care toată omenirea are nevoie, Denikinști afurisiți! Pentru niște pirlți de dinari, voi, blestemate hiene ale reacțiunii, ați smuls un membru al guvernului din trebile guvernamentale și ultra-importante! M-ați făcut să-mi las bunătatea de afaceri la Odesa și-am venit doar să vă strig „huo!” Întregii

Moldavanke³⁾ i s-au întors mațele pe dos de scribă cînd a aflat de isprava voastră infamă, pușlamale mirșave!” Le-am tras o cîntare de jumătate de oră pe nerăsuflete și au trebuit să-mi aducă de trei ori apă, atît eram de tulburat. Pe urmă s-a ridicat regele spărgătorilor moscoviți. Îl cunoști, dragă amice...

— Sienka Leopardul, îl știu... — zise Osipov.

— Exact! Plîngînd cu sughițuri mi-a jurat solemn că nu e virit în treaba asta. Ce să-ți mai spun? Era de față toată elita Moscovei și toți au depus jurămînt să nu reia lucrul pînă nu vor pune mîna pe blestemații de dinari găuriți care ne-au dezonorat profesia! Și... cine știe mai bine ca dumneavoastră că s-au ținut de cuvînt?

— E adevărat, confirmă Osipov. Nici o spargere nu s-a comis de ieri încoace.

— Spargere? Ce înseamnă spargere? — se ridică jignit amiralul. Acum umbla enervat prin fața mesei și vorbea pe un ton ridicat: Dumneata vorbești despre spargere, cînd toată activitatea e paralizată de 24 de ore! Gîndiți-vă că a fost nevoie să mobilizăm pe toți spărgătorii, borfașii, hoții de buzunare, de „bună dimineată”, în fine pe toți oamenii mai rășăriți care ne pot da o mîna de ajutor. Credeți că un singur om a închis măcar un ochi astă-noapte? Spuneți, mă rog! Dacă vă închipuiți așa ceva, s-a zis cu stîmă ce v-o port!

— Nu, nu! Nici nu mă gîndesc la una ca asta, se grăbi să-l liniștească Osipov.

— Aceasta dovedește că ești un om inteligent. Am să-ți spun mai mult: eu însumi am vegheat toată noaptea în cel mai de seamă ascunziș din Moscova... La fiecare jumătate de oră venea cite unul să-mi zică: „Tot nimic!” La ora șapte tremuram în așa hal de enervare, încît nimeni n-ar mai fi dat un sfanț pe pielea mea. La opt eram c-un picior în groapă și — pe cîntea mea! — începeam să miros a hoit: inima mi se oprea, pulsul aproape încetase să-mi mai bată... Pînă la urmă Sienka Leopardul m-a salvat. A venit în goană, și-a dat seama că-mi pierise piuitul și s-a orientat pe loc ce avea de făcut. Trebuie să vă spun că Sienka e un om cu carte — cit pe ce era să sîrșească școala de veterinari. Dacă nu-și alegea o profesie mai onorabilă, pe cîntea mea că azi era profesor de medicină... Într-un cuvînt, s-a repezit la clinica cea mai apropiată și acolo, în plină zi, a cîerșit un balon cu oxigen din pliseul unui bolnav. Dumnezeu să-l aibă-n pază! — a fost singurul furt ce s-a comis în această zi cumplită...

— Dar dinarii? — întrebă nerăbdător Osipov.

— Iaca ajung și la ei și vă spun tot, pe cîntea mea. Cînd am fost în stare să-mi trag sufletul, hop sosește un golan, parcă-l adusese vîntul. Era atît de tulburat, că nu mai pricepea nimic din ce trîncănea. Bietul Sienka a fost nevoit să-l scuture ca pe un sac de nuci și pînă la urmă omul și-a dat drumul: bagabonzii l-au descoperit pe făptaș. Slavă domnului, nu face parte din clica moscovită și, ceea ce e și mai important, tipul nu e nici din Odesa. Nu-i nici măcar bofăș sadea. E un fel de lepădătură din Tula...

— Unde sînt monedele? — întrebă Osipov, de data aceasta cu oarecare răceală.

— Neavînd pretenția de a fi un tip original, tocmai aceeași întrebare i-am pus și eu golanului, răspunse batjocoritor amiralul. Dinarii se află la Tula, unde otreapa a avut timpul să-i pună la adăpost. O delegație a plecat special ca să-i aducă. Acum trebuie să sosească dintr-o clipă în alta.

La auzul ultimelor cuvinte nici măcar Osipov nu-și putu reține un suspin de ușurare. Mie îmi părea că mi se învîrtește capul de bucurie, iar Nogițki rîdea cu lacrimi.

În acea clipă o piatră izbi în geam. Amiralul Nelson se repezi: „Atențiune, drepti! Sosește Ambasada! Cu muzica înainte, marș!” Și voios o zbughi afară.

Se înapoie curînd. Era iar potolît și solemn. Ținea în brațe un geamantănaș de piele.

— Iată-le! — vesti amiralul și unicul său ochi strălucea de o bucurie și mîndrie drăcească. Pun capul meu pe-o tavă de argint: dacă toate polițiile din lume și toți delegații la Congresul mondial al criminaliștilor, în

care prefectul poliției din Berlin a vorbit cu atîta căldură despre mîinile mele, dacă toți la un loc ar fi venit aici să caute dinarii, pe-onoarea mea că nu le rămînea altceva de făcut decît să se îneco „în corpore” în riul Moscova. De rușine!... Tinere! — spuse el întorcîndu-se spre mine — dumneata abia acum începi să faci cunoștință cu viața și-mi ești profund simpatic. Privește, admiră și aminteste-ți: iată de ce fapte sînt în stare hoții, cînd e onoarea lor în joc!

Și amiralul deschise geamantănașul. Înăuntru, în despărțituri special făcute, se aflau vreo două sute de monede.

— Să ne sculăm în picioare în fața mile-narelor! — vorbi amiralul emoționat și chiar se ridică. Priviți afurisitele astea de găuri cu dinari scorojiți împrejur, care au stîrnit toată hărmălaia... Ce comedie e și viața asta! cum spunea apărătorul meu, cînd în 1915 am picat totuși în ghearele curcanilor... Curată comedie! Monedele astea nu face să le-atingi nici cu mînuși. Și din cauza gunoiului ăstuia, cei mai buni oameni din capitală au alergat cu limba scoasă ca niște cîini turbați! Iar un comisar al poporului își făcea sînge rău pentru o ruginitură ca asta! Avea dreptate celebrul filozof Spinoza cînd zicea că și cei mai de seamă oameni nu sînt decît niște smintîiți, cu toate că mă îndoiesc ca el să fi spus asta vreodată.

Amiralul se simțea acum la largul său și trîncănea în voie. Cugetări filozofice și amintiri glorioase din trecutul bătrînului „vîntător de urși” curgeau de-a valma... La un moment dat Osipov dădu semne de nerăbdare — nu putea suferi pâlăvrăgeala. Tocmai voiam să plecăm, cînd amiralul ne întrebă pe neașteptate:

— Și știți ce este cel mai ciudat în această afacere ireclică? Și tot el răspunse: Pentru prima oară în viața sa amiralul Nelson a făcut-o pe detectivul în loc s-o facă pe hoțul. După o clipă de gîndire adăugă: Și știți ceva? E mult mai amuzant!

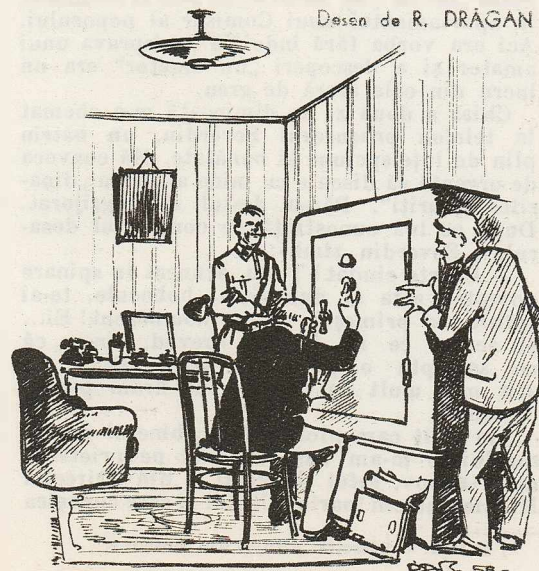
Osipov își reveni în fire pe dată:

— Din tot ce ne-ai spus astăzi, Semion Mihailovici (era pentru prima oară că i se adresa astfel „amiralului”), acesta e lucrul cel mai serios și inteligent. Și dacă, regăsind dinarii, ai putea să-ți găsești o cale nouă în viață, ai avea în mine cel mai credincios aliat. Mă-ar face plăcere să mă achit astfel față de dumneata...

După roșeața care s-a urcat pe neașteptate în obrajii amiralului, am înțeles că Osipov, ca de obicei, nimerise în plin... „Cine știe?” — șopti amiralul. Se ridică deodată în picioare și ieși fără a-și lua măcar rămas bun.

Adevărata „victorie istorică” a amiralului Nelson

...Nu l-am mai revăzut pe amiralul Nelson decît mult mai târziu, cam prin 1935. Lucram pe atunci cu procurorul U.R.S.S. Akulov, pe care l-am găsit într-o zi foarte plictisit și enervat: pierduse cheia casei de fier în care se afla incuiat raportul ce trebuia să-l citească peste două ore. Specialistul pe care-l chemase afirmase că nu va putea fi deschisă mai devreme de a doua zi. Privind pămila de oțel cu ușa ferecată, îmi tîcu deodată prin mîrte

Desen de R. DRĂGAN

³⁾ Moldavanka — Cartier raufamat în Odesa.

„CE FEL DE OM EȘTI TU?”

chipul bătrînului „vînător de urși“. Osipov îmi povestise că amiralul Nelson a rupt-o definitiv cu trecutul său, că trăia la Moscova și că lucra undeva în calitate de mastru într-o uzină. L-am chemat numaidecît la telefon pe Osipov.

— Este vorba despre celebrul „amiral Nelson“ de care mi-ai pomenit? — întrebă procurorul. A, atunci ne va ajuta, cu siguranță. Vechile cadre nu te lasă niciodată în pană! — zîmbi el.

Jumătate de oră mai tirziu își făcu apariția Osipov, însoțit de un bătrîn îngrîjit îmbrăcat, avînd un ochi acoperit cu o bandă neagră și purtînd o trusă mică în mînă. Amiralul îmbătrînise mult, dar în unicul său ochi strălucea aceeași licărire vioaie care mă uimise și la prima noastră întîlnire.

Procurorul îl întîmpină cu politețea lui obișnuită:

— Luați loc, vă rog. Mi s-a spus că sînteți unul dintre cei mai buni... hm... specialiști...

— E ceea ce spuneau pe vremuri toate polițiile din Europa! — răspunse cu demnitate amiralul. Dar polițiile se înșală mai lesne ca oricine, nu-i așa?... Cred totuși că mă pricepeam un pic la casele de fier. Acesta-i sarcofagul cu pricina?

— Da, cred că e o casă germană! — răspunse procurorul.

— Din Lipsca. Cunossc sistemul — nu-i „prima“, cum zic nemții. Ei, dar vom face cunoștință îndată mai de aproape...

Amiralul scoase cu grijă din trusă niște scule fine și începu să lucreze fără nici un zgomot, dar trîncănind într-una.

— Broaștele caselor de bani nu suferă brutalitatea, pe cinstea mea! Trebuie să te porți cu ele la fel de delicat ca și cu femeile. Poate să vi se pară caraghios auzind o căzătură ca a mine vorbind astfel despre femei, dar să știți că-n tinerețea lui, ex-amiralul Nelson nu se pricepea numai la case de fier, cu toate că n-avea decît un ochi... Și fiindcă veni vorba: știți din ce cauză am fost poreclit amiralul Nelson? Nici el n-avea decît un ochi... În 1906 eram în turneu la Amsterdam

— între noi fie vorba, m-am întîlnit acolo din întîmplare cu o casă de bani a unei mari bănci. A doua zi după această întîlnire, din care eu am avut de pierdut mai puțin decît banca, am citit în ziar că Anglia avea să comemoreze centenarul morții lui Nelson. Mi-a venit poftă să cinstesc și eu în felul meu memoria celui ce-mi purtase numele. Am cumpărat la Amsterdam toate celebrele lor lălele, le-am încărcat pe vapor și am plecat în patria amiralului. Trei camioane cărau lălelele mele la cimitir, iar eu eram îmbrăcat într-un costum nou, negru, cu joben pe cap, pe cinstea mea! Cînd publicul a văzut lălelele mele, am avut mai mare succes decît Primul Lord al Amiralității! Și le-am tras un discurs: „Ladies and gentlemen! Am onoarea și totodată plăcerea să reprezint aci incomparabila metropolă Odesa, perla Mării Negre, care a dăruit omenirii atîția remarcabili poeți, muzicieni, marinari și delicvenți! Amiralul vostru chior se pricepea în treburile lui, n-am ce zice, ceea ce între noi fie vorba, este adesea harul chiorilor!“ Am fost aclamat, fraților, ce să vă spun... Ei, asta a fost! Cînd îmbătrînești îți rămîn doar amintirile, cum zicea Kant, ceea ce de altminteri nu-i tocmai sigur...

— Ce nu-i sigur? Că asta a spus-o Kant sau că rămîn doar amintirile? — întrebă Akulov.

— Ei asta-i! Toate milițiile știu bine că nu mi-au rămas decît amintirile. O știu tot atît de bine ca și mine.

— E perfect exact! — confirmă Osipov. În aceeași clipă amiralul exclamă: „Iac-așa. Mulțumesc, puiful!“ și deschise ușa casei de fier. După ce-i mulțumi, procurorul încercă să-l întrebe: „Cît vă datorez?“, dar amiralul făcu o mutră atît de jignită, încît procurorul nu mai stăruia și-i întinse mîna:

— Îți mulțumesc încă o dată, Semion Mihailovici. Sînt nespus de fericit că am făcut cunoștința dumitale acum, cînd ai reușit strălucit la cel mai greu examen. Nu-i vorba despre această casă de fier...

— Nu, știu că nu vorbiți despre casa de fier, ci despre cel care a deschis-o, e clar... Dar la drept vorbind, acest examen am început să-l dau cu multă vreme în urmă — de pe-atunci cînd vinam alături de dumnealor dinarii găuriți...

În rominește
de Neagu CONSTANTIN

Ana Novak e un spirit neliniștit, framîntat. Își serie piesele nu dintr-un fotoliu comod de plus, consultînd tomuri de istorie, ci aruncîndu-se pasionată în vîltoarea contemporaneității. Poate de aceea dramaturgia ei nu are întotdeauna o arhitectonică impecabilă și logica construcției ei are fisuri. Dar Ana Novak caută adevăruri, își cercetează curioasă semenii, le urmărește sinuozitățile sufletului și cerează să deseneze profilul omului de azi: și aceasta face cu piesele ei să mustească de seva vieții autentice. De scena Municipalului, unde i se joacă ultima piesă, te privește pe tine, spectator, drept în ochi și te întreabă deschis: „Ce fel de om ești tu?“ Ana Novak te silește să răspunzi. Sau, mai curînd, să-ți răspunzi tie însuși. Așa cum se întîmplă cu eroii ei — cei șase eroi pe care îi întîlnim în micul decor casnic al piesei: Madaras Ianos, directorul unei uzine, fost muncitor, soția, copiii săi — adolescenții Maia și Lanci — bătrînul sau tată și tinărul inginer Toma. Pe Ana Novak n-o interesează agonia socială a cine știe cărei baroane sau adulterul de-a viața al unei cucoane de viață nobilă. Ea se ocupa de felul în care citiva comuniști, sincer și total dăruiți construcției socialiste, înțeleg socialismul. Căci, precizează autoarea, „e firesc ca o idee vie să fie diferit percepută de către oamenii vii“. Și iată cum, în ochii vechiului luptător Madaras Ianos, socialismul a ajuns să nu mai însemne decît mașini, cifre de plan, bilanțuri. Otelul l-a orbit, și nu mai vede oamenii. Dar oamenii îl vor întreba: „Ce fel de om ești tu?“, tu, care uiți oamenii. Madaras va trebui să răspundă, fie și cu prețul celor mai cumbolite seisme sufletesti. „Ce fel de om ești tu?“, îl întreaba autoarea pe inginerul Toma, secretarul organizației de bază din uzină. Puțin aspru, cam pornit pe discursuri, uitînd uneori că viața înseamnă și sentiment, și căldură, dar aștigînd e vorba de semenii lui. „Ce fel de om ești tu?“, îl întreabă ea pe bătrînul, romanticul și fricosul Madaras Marton, pe sensibilă, imaginativă și explozivă Maia, pe buna și echilibrata Maria

Vasilica Tastaman și Gh. Aurelian în „Ce fel de om ești tu?“

Fotografie de A. LOVINESCU

Madaras. Și toți aceștia răspund întrebării, în fața noastră, de pe scenă. Neobișnuit, nu-i așa? O piesă numai cu personaje pozitive. Cu personaje vii, nu cu scheme. Iată pentru ce strîngem calduros mîna autoarei. Dar... (căci, firește, există și inevitabilul „dar“). Răspunsul eroilor la întrebarea conținută în titlu nu ne parvine simplu, clar, curat. Pornită să lumineze străfundurile ale sufletului omenesc, autoarea și-a ales un drum atît de alambicat și de întunecos, încît la un moment dat s-a rătăcit ea însăși: naclăile într-o replică adeseori pretentioasă, livrescă, voit contradictorie, profilurile personajelor își pierd din precizie, acțiunea din tensiune dramatică, construcția piesei din echilibru. Am avut la un moment dat curioasă senzație că văd un spectacol jucat într-o limbă străină, necunoscută: urechea devenise impermeabilă la sonoritatea gratuită a unor replici și drama personajelor se comunica direct, prin trăirea actorilor.

Cu spectacolul montat la Teatrul Municipal s-a întîmplat — pe plan regizoral — un lucru neașteptat: incredințat unui director de scenă care s-a făcut remarcat prin inteligență și finețe scenică (ca să nu cităm decît sensibila sa „Jurnal al Anei Frank“), spectacolul ne apare destul de inert, lipsit de subtilitate. În loc să limpezască sensurile piesei, acolo unde replica le copleșea și întuneca, George Teodorescu a lăsat spectacolul să curgă greoi. De neînțeles aproape, cînd ne gîndim că a avut strălucita colaborare a lui Ștefan Ciubotărașu (al cărui Madaras atînge rare dimensiuni dramatice) și a bunei echipe actoricești compusă din Gh. Aurelian, Eugenia Eftimie, Vasilica Tastaman, Mircea Albulescu, Petrică Vasilescu. E cu atît mai regretabil, cu cît e vorba de o piesă care ar fi meritat o transpunere scenică pe măsura intențiilor și însușirilor ei.

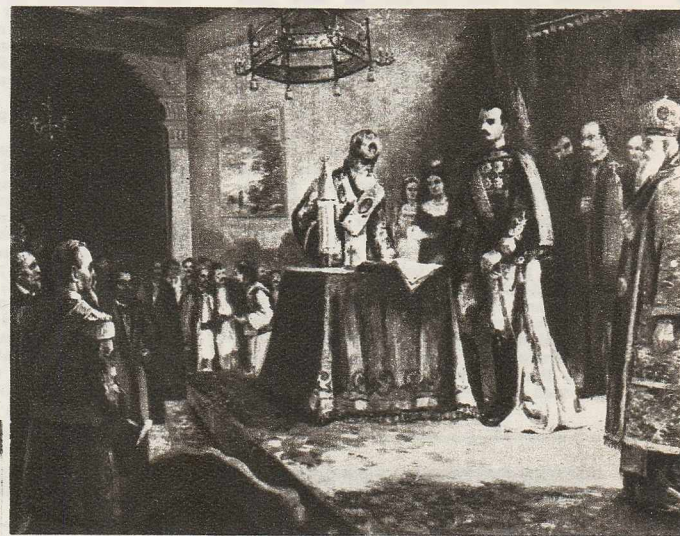
Sanda FAUR

RECTIFICARE

În paginile 6-7 ale numărului 4 din 25 ianuarie al revistei noastre s-a strecurat o eroare la explicațiile reproducerilor a două tablouri. Dăm cuvenita rectificare, publicînd din nou cele două reproduceri, cu explicațiile exacte.

Al. I. Cuza depune jurămîntul la București — pictură de V. Ștefan. →

V. Boerescu propune pe Al. I. Cuza ca domn al Munteniei — pictură de Eugen Ispir. ↓

MODA

Rochii de seară

1. Rochie din mătase sau catifea. Corsajul simplu, bine cambrat, fusta foarte amp'ă, dublată de o fustă din alt material (eventual tafta) în duagi. În talie, se leagă cu o fundă din catifea-cire, ale cărei capete încheie marginile fustei.
2. Rochie mulată pe corp. În față, urmând decolteul, o tăietură originală încheie rochia cu două butoane decorative.
3. Alt model de rochie mulată. Drapajul de peste bust este cuprins între două cataramă din ștrusuri, continuate în bretele de aseneana din ștrusuri. Creșturile ușoare subliniază soldurile.
4. Rochie amplă cu drapajul urmând linia unei spirale. În talie, broșă decorativă.
5. Rochie din jerse sau mătase, cu un interesant drapaj al corsajului.

SFATURI practice

PENTRU BUNA ÎNTREȚINERE A MOBILEI ȘI PARCHETULUI

● **MOBILA** unui interior, oricât ar fi de bine îngrijită, ajunge cu timpul să se păteze, să prezinte mici fisuri și să-și piardă lustrul. Putem însă reda aspectul nou al oricărei mobile, curățând-o și lustruind-o singuri, fără să cheltuim prea mult. Pentru aceasta vom curăța mai întâi petele, fiind seama că cele de apă se scot prin frecare cu un dop de plută (a se freca numai în sensul fibrei lemnului), iar cele de grăsime dispar cu esență de terebentină. După aceea vom astupa crăpăturile cu parafină amestecată cu puțină terebentină. Dacă observăm găuri făcute de carii, le astupăm cu parafină în care am amestecat zeamă de ceapă. Când amestecul introdus în fisuri s-a întărit, îndepărtăm cu lama unui cuțit resturile ce depășesc marginile crăpăturilor astupate și frecăm toată suprafața mobilei cu un amestec făcut din 5 părți ulei și o parte untdelemn. Frecăm apoi cu o cârpă moale, uscată, până se zvîntă complet, după care ungem cu un strat subțire de ceară de parchet, la care am adăugat o lingură de clor și una de spirt denaturat. A doua zi, când s-a uscat bine, îi dăm lustru prin frecare cu o bucată de flanelă uscată. Pentru mobila de placaj, în loc de ceară de parchet putem folosi cu mai

mult succes ulei de în amestecat cu spirt denaturat.

Mobila vopsită în alb se curăță de pete cu apă caldută și cu săpun și capătă un aspect nou dacă o ungem apoi cu clei de lac dizolvat în alcool.

● **PARCHETUL** ca și mobila, se curăță mai întâi de pete. Dacă petele nu sînt de grăsime, ele se curăță ușor cu o bucată de gâspapir sau cu un ciob de geam cu care răzuim în sensul fibrelor lemnului. Petele proaspete de grăsime se curăță cu benzină, iar dacă sînt mai vechi le acoperim cu o pastă făcută din trei sferturi praf de argilă, un sfert carbonat de sodiu și apă. Lăsate 6-8 ore sub această pastă, petele dispar.

Găurile și crăpăturile din parchet sau din dușumea se astupă cu un amestec de clei topit și rumeguș de lemn. Facem să pătrundă acest amestec cât mai bine în cavitatea, presărind deasupra praf de talc și plimbînd peste el un fier încălzit. Răzuim cu lama unui cuțit resturile rămase pe dinafară; lăsate pînă a doua zi, se usucă perfect. După aceea putem spăla parchetul cu orice, căci pasta introdusă în crăpături rezistă.

Pentru ca ceara cu care lustruim parchetul să dea rezultate foarte bune adăugăm la o cutie de ceară o lingură de clor și una de spirt denaturat.

De vorbă cu medicul

OREIONUL

(Parotidita epidemică)

Este o boală infecto-contagioasă, produsă de un virus (virusul urlian) și caracterizată prin inflamația dureroasă a glandelor salivare, în special a acelor parotidene (glande salivare care se găsesc imediat înapoia maxilarului inferior). Rar întâlnit peste vîrsta de 40 de ani, oreionul este, în special, o boală a copiilor de vîrstă școlară și a adolescenților.

În majoritatea cazurilor oreionul debutează lent: bolnavul se simte obosețit, are o stare subfebrilă, dureri în regiunea parotidelor (sub urechi și înapoia maxilarului inferior, al fălcii), jenă la mestecat. După 12-24 de ore de la apariția acestor simptome, glandele salivare, în special cele parotidene, încep să se mărească (tumefieze) pe rînd sau deodată, deformînd capul pînă ce atinge forma unei pere; durerea în regiunile afectate se accentuează, bolnavul are contractări repetate ale mușchilor care ridică maxilarul inferior, nu poate mesteca decît cu foarte mare greutate, mucoasa bucală îi este congestionată și inflamată în zonele respective.

Boala are în general o evoluție ușoară. Astfel, după 5-8 zile, temperatura scade, bolnavul începe să se simtă bine, durerile cedează, tumefacția se reduce încetul cu încetul, în așa fel încît în 2-3 săptămîni glandele revin la normal.

În cursul bolii însă, pot apărea și complicații, în funcție de alte localizări ale virusului, în afară de glandele parotide (prinderea glandelor genitale, a pancreasului, a meningelor etc.)

Avînd în vedere că oreionul este o boală ușoară care — chiar în cazul

majorității complicațiilor survenite — nu lasă sechele, internarea bolnavului nu este strict necesară. Bolnavul poate rămîne izolat la domiciliu, ținîndu-se seama, bineînțeles, de recomandările medicului. Care este tratamentul oreionului?

Pînă astăzi nu există un tratament care să se adreseze direct agentului patogen și să-l combată, iar sulfamidele și antibioticele sînt ineficace. Tratamentul se va reduce, deci, la o medicație care se va adresa simptomelor bolii și va avea în vedere diferite măsuri privind igiena și dieta. Astfel, pentru ușurarea durerii se vor da antinevralgice și se vor pune bolnavului prișnițe locale reci; pentru scăderea temperaturii, i se va da piramidon. În ce privește regimul alimentar, în primele șapte zile de boală el va fi lacto-finos, zahărat, urmînd ca apoi să fie completat pînă la regimul alimentar normal.

Bolnavul va face gargară cu ceai de muștel pentru dezinfectarea cavității bucale, iar pentru evitarea apariției unor complicații, în special a celei testiculare, va păstra repausul la pat în primele zece zile de boală. De asemeni, pentru prevenirea complicațiilor, la recomandarea medicului bolnavul poate fi injectat la începutul bolii, cu ser de convalescent sau cu gama globuline.

Contagiunea în oreion se face în general direct, de la omul bolnav la cel sănătos, prin tuse, strănut, vorbire, în perioada de 21 de zile de la începutul bolii și în ultimele zile ale incubatiei. Retese de aici că bolnavul de oreion trebuie izolat și că acei care au venit în contact cu el trebuie supravegheați.

Ati luat cunoștință?
NOI PREȚURI REDUSE LA:
Ciorapul Nylon 30 den

ACESTEA SÎNT:	
Cal. I de la lei	40-30 lei
II	35-26
III	28-21

Economisiți timp și bani!

FOLOSIND
MASINA ELECTRICĂ DE SPĂLAT RUFEE
"Electro-Bobinajul"

Produs al cooperativei „Electro-Bobinajul”

Noi modele și culori

POȘETE
pentru femei

din vinilin cu suport textil
ASPECTUOASE — REZISTENTE — IEFTINE
S-au pus în vînzare la toate raioanele și magazinele specializate din țară

LUNG E DRUMUL GORJULUI!

SĂ-L PARCURGEM CU MARIA LĂTĂREȚU

În obicei moștenit încă de la Bălcești și care-și păstrează aloearea și în cocheta locuință din strada Belizarie nr. 10: gospodina trebuie să lase totul lună!

Prezența ei pe scenele noastre ni se pare atât de obișnuită, încât cu greu ne-am putea-o închipui alt fel: o femeie trupeșă, înveșmântată olteneste, al cărei glas lin se lasă purtat pe fârtările vierii, în harnicul son al țambalului:

„Lung e drumul Gorjului
Dar mai lung al dorului
De la Gorj te duci și vii
Dorul n-are căpătii“...

Și vine să crezi că Maria Lătărețu nu are vîrstă și nici biografie. Că dintotdeauna, de cînd s-au stornicit doinele și horele olteneste, de cînd:

„Gorju' nostru-i renumit
Nu-i așa mare județ
Dar are oameni deștepti“,

existat și glasul acesta, care să le ducă faima pînă la Moscova și Cairo. Cu timpul, artistul se identică într-atît cu repertoriul său, încît și-e greu să-ți închipui cum și-ar cîntat cu secole în urmă fîrurile și bucuriile, strășoșii noștri de pe malul râului care — vai! — n-o puteau asculta pe Maria Lătărețu pe discuri „Electrecord“ și nici în concertele OSTA.

Și totuși Maria Lătărețu e o biografie de care îi este nespuse să-și amintască și pe care și-o aminteste de altfel ori de cîte ori creează un nou cîntec. Pentru că, dacă n-ai știut pînă acum, e bine să aflai că cele mai multe dintre cîntecele pe care ni le „spune“ Maria Lătărețu sînt cuvinte compuse de ea — și uneori chiar muzica lor se îmbogățește cu ei melodice proprii. Și te greu să pătrunzi faracul neobișnuit al acestor doine și hore, dacă nu închipui, auzindu-le,

acel drum lung și colbit al Gorjului, pe care a venit, cu decenii în urmă, Marița lui nea Ion din comuna Bălcești pentru a deveni artistă la București.

„FETIȚĂ, DE UNDE VI? “

„...Sînt de aci, de lingă Jii!“ — răspunse cîntecul Mariei Lătărețu unui trecător, cu decenii în urmă.

Cîntăreța a creat această povestire sprinteră despre anii primei tinereți și a avut grijă să adauge, nu fără maliție, în replica trecătorului care se depărta, acest:

„Fire-ai Mărie să fii,
Puseși casa lingă Jii,
Lingă Jii și lingă iaz
Să faci la lume necaz!“

Marița lui nea Ion nu producea însă numai necazuri. Cu timpul, oamenii din sat îi îndrăgiseră atât de mult cîntecele, încît era greu să mai afli un cules de prune în Bălcești fără contribuția artistică a fetei de 14 ani. Ba chiar și după purtări puteai ști că ai în față o artistă adevărată: dragă doamne, Marița nu ar fi apărut cu nici un chip pe „scena“ din livadă, dacă n-ar fi venit oamenii s-o ia cu căruța! Și nu o dată „spectatorii“ se trezeau pe neașteptate cu o nouă strofă la cîntec, pe loc plămuită de fetișcană:

„Mă Gheorghîță, puiule,
Semăna-ți-aș numele
În toate grădinile,
Să răsără florile,
Să le poarte fetele“.

Poate că nici Marița nu și-ar fi luat în seamă micile-i jocuri muzicale, dacă doi, trei, ani mai tîrziu nu ar fi obținut primul „angajament“ la... crîșma lui Dinescu de la Măldărești, unde a fișul anunța cu savoare: „Ne cîntă Ma-

rița de la Gorj, se servește pastramă și mămăligă“... Nu știm care dintre aceste atracții cîntărea mai greu pentru clienții lui Dinescu, dar un cercetător de folclor din București a dat preferință primei, invitînd-o pe cîntăreța în Capitală pentru cîteva înregistrări la fonograf. Și dacă cei 50 de kilometri ciți îi despărțea casa din Bălcești de crîșma din Măldărești fuseseră parcursi în cîteva ani, drumul de aci și pînă la „Dorul Ancuței“, vestitul local de altădată al Capitalei, a fost parcurs cu mult mai ușor. Și totuși...

„GEABA LUNĂ LUMINI TARE, C-A MEA INIMĂ MĂ DOARE“

...Totuși debutul atît de mult așteptat era pîndit de un nor. La București, Maria află că fetița ei (se căsătorise între timp cu lăutarul consătean Tică Lătărețu și avea deja un copil) era bolnavă grav. Și, chiar în ziua cînd trebuia să cînte pentru prima dată, o telegramă îi anunța moartea copilului. Lacrimile nu le-a văzut nimeni. Seara, la restaurant, Marița a venit cu o floare în păr și cu zîmbetul în cîntec:

„Zîmbetul dumitale ne încălzește“ — i-au spus moscoviții, Mariei Lătărețu.

„Foaie verde mărgărit
Mă uitai la răsărit
Văzui primăvara o'ind...
Eu cunosc vara cînd vine
Pe fluturi și pe albine
Pe cîntatul cucului
Pe hăitul plugului...“

Succesul a fost deplin; și cînd criticul muzical Mihail Jora — academicianul de astăzi — a venit în cabină s-o felicite, a zărit o floare zvîrlită pe masă și o mamă care plîngea în hohot. De atunci, Maria Lătărețu a cîntat adeseori această melodie veche, pe care mii de oameni o cunosc, fără a bănuși că fluturii și albinele i-au putut însoți cîndva cîntăreței o tragedie.

Maria Lătărețu și-a păs-

trat acea prezență scenică voioasă care a făcut odată, la Moscova, pe cîteva ascultători să o roage să surîdă cît mai des, pentru că „surisul dumitale ne încălzește“. În repertoriul și în inspirația proprie, artista a rămas, însă, mai ales o lirică:

„Geaba ai lumină, lună,
C-a mea inimă nu-i bună;
Geaba lună lumini tare
C-a mea inimă mă doare...“

E greu s-o faci să-ți explice de unde izvorăște această sensibilitate ciudată, care-i inspiră imagini invidiate de mulți poeți

„Și-am auzit lună bine
Că și tu ai fost ca mine

Și-ai fost fată iubitoare
Și părăsită de soare...

„Vorbe din popor!”, se justifică ea, zimbînd cu modestie. Ca și cînd aurul poeziei ar zace pe undeva, în colbul de pe drumurile Olteniei... Sau poate chiar așa și este!...

Decenii și secole de-a rîndul, aurul acesta a rămas, în colb, fără să-l fi adunat nimeni. Și dacă nu veneau anii democrației populare, poate că și astăzi mulți dintre cîntăreții noștri de folclor ar fi rămas necunoscuți, iar Maria Lătărețu ar fi continuat să cînte undeva, la vreun „Dor al Ancuței”, fără a fi îndrăznit să viseze că ar putea reprezenta arta populară romînească, la mii de kilometri de hotarele țării.

„CÎNTĂ PĂSĂRILE-N LUNCĂ”

La început, Institutul de folclor a furnizat Mariei Lătărețu multe din cîntecele cărora ea le-a dat viață. Cu timpul, însă, lucrurile s-au schimbat: Maria Lătărețu imprimă la Institut cîntece create de ea și care îmbogățesc folclorul cu noi și originale contribuții.

În cîte sate și orașe nu poți astăzi auzi:

„Cîntă păsările-n luncă,
Măi Ioane, măi”...?

Sînt puțini cei care știu că vorbele acestui cîntec popular aparțin Mariei Lătărețu. Pentru că nici păsărilor din luncă nu le află nimeni uriașa partitură a naturii din care s-a desprins ciripitul lor; oamnei cîntă, fără a se gîndi la cel care a cîntat prima dată melodia și care a suferit primul în numele lor.

Într-o seară de iarnă, Maria Lătărețu asculta un disc cu o cunoscută melodie a compozitorului român Richard Stein în interpretarea lui Petre Alexandru... Era un cîntec mîinat și totuși... parcă-i lipsea ceva, ca să fie pe placul cîntăreții din

Gorj. Afară ninge. Și dintr-o dată, Maria Lătărețu se pomeni cîntînd singură:

„Sanie cu zurgălăi,
Frumoși sînt căluții tăi...”

Cu noi cuvinte pe vechia melodie, cîntecul a reînviat și a făcut ocolul lumii. Într-o bună zi, posturile de radio engleze au început să-l transmită cu nevinovăție: „Johnny is a boy for me!” Înșă în urmărirea impostorului au pornit discurile Mariei Lătărețu; iar apoi, la Budapesta, la Praga, la Moscova și Cairo, cîntăreața realizează, interpretîndu-l, un succes strălucit. „Sanie cu zurgălăi” s-a reîntors acasă, pe drumul Gorjului.

„DOAMNE, LACRIMILE MELE”

Astăzi, Maria Lătărețu distinsă cu înalte decorații, se bucură de toată cîntea pe care țara noastră o acordă artiștilor de frunte. Vremea cînd cînta în localuri a trecut de mult. Dar chiar și de la distanța scenei de concert, cîntăreții îi este adeseori dat să vadă în sală, lacrimi prelinse pe obraji. Nu este o egoistă, dar asemenea spectacole umplu de fericire; pentru că emoția produsă de artă este o minunată desfătare a sufletului...

...În cîte inimi n-a trezit amintiri dureroase cîntecul despre soarta rîndunichii rămasă singură după ce furtuna l-a ucis pe rîndunel? Cine nu și-a recunoscut clipele de singurătate în acest:

„Pui o mină căpătii
Și cu alta mă mîngii
N-am o vorbă cui să-i
spui”...“

Se adună aci crîmpeie de viață, fărîme din neistovita duiosie a poporului nostru. Și lacrimile par atunci nestematele cu care publicul răsplătește măiestria și dăruirea artistică a Mariei Lătărețu.

I. HRISTEA

Fotografii de A. MIHAILOPOI

Nu-mi pasă

Nepăsarea poate izvorî dintr-o anumită concepție filozofică, din egoismul cel mai cras sau dintr-o lenă bolnavicioasă. În sfîrșit, fie că se datorește uneia din cauzele mai sus citate sau altora — prea multe spre a fi înșiruite aci — ea prezintă totdeauna fenomenele clinice de „boală idioată”. Nepăsarea începe de la cefele netuse și ciorapii lăsați în vine și urcă neabătut de sus. De cele mai multe ori nu supără pe bolnavul respectiv, ci pe cei din jurul lui, iar încercările de vindecare se lovesc de rezistența înversunată a pacientului. Energia nefolosită în a face ceva, e folosită pentru a nu face nimic.

Fațadă garnisită cu cabluri, tip Lucăcești.

turilor de exploatare și foraj se pot înțelege între ei pentru asta, fără să mai facă apel la sfinți...

Mai greu de curărit boala sus-citată, e chiar în Lucăcești. Acolo nu e nevoie de punți, dar e nevoie de fațade; adică fațade au fost, dar oamenii le-au stricat ca să-și

și apot să modifice fațada după gust.

Și în primul rînd să nu-ți pese. Nici de călătorul care, oprit la Adjud, soarbe o ciorbă lungă, bătînd din picioarele înghețate, nici de acela care se încălzește la țigară, în trenul Mărășești-Ciceu, nici de sondorii care o fac pe Ioan Botezătorul, nici de fațadele garnisite ca pentru talcioc. Pentru că poate nu te vede nimeni, nimeni nu te știe și ești singurel și iubeți numai cu boala ta.

Și e păcat că se întîmplă asemenea lucruri care i-ar putea face pe unii să nu vada pădurile din cauza unor copaci. Pentru că în Valea Trotușului padurile crescute sub soarele puterii populare

Dacă nu circulă în calorifer, aburul măcar printre degete să treacă.

Bineînțeles că totdeauna există „cauze obiective”. Din asemenea cauze obiective lipsește o bucată de geam la unul din restaurantele Adjudului și viscolul suflă în țigari. Toată lumea a așteptat ca fereastra sa se repare singură, dar sticla, proasta, a rămas spartă. Bine că o să vină și vara — și atunci toată lumea o să fie veselă ca mai într-o puțin aer curat în restaurant.

Mai rău e cînd mergi cu trenul de la Mărășești la Ciceu și viceversa. Caloriferule n-au fost curățate și vagoanele sînt neîncălzite. În circuma de la Adjud tot mai e un loc de sobă (sobă e la reparat), dar în tren nu. Suflă în pumnii, bați din picioare, îți tragi palme peste urechi. În definitiv, pe vremea diligenței era mai cald? Diligența avea calorifer? Și, cu toate astea, au mers cu dînsa și Alecsandri, și Dinicu Golescu, și mulți alții, fara pretenții și fara să scrie în gazeta. Iar, pe de alta parte, un calorifer rece se uezază mai greu decît unul cald. La fel e și cu podurile: umbli pe ele — viața lor e mai scurtă. Nu umbli — viața le e mai lungă. Podul de piatră care duce de la Lucăcești la sondele de pe deal e neumbat — oamenii scurtează drumul, trecînd peste niste țevi care transportă țitciul. Dacă pui piciorul alături sau alunceci puțin, te scâlzi. Dar n-ai decît să nu alunceci. N-ai decît să nu scurtezi drumul. E drept că se putea face o punte din cîteva birne, dar... Cît despre scaldat, de boboteaza (și se și plătește să te bați în apă... Cel mai simplu ar fi ca la ieșirea din Lucăcești, către sonde, să fie zilnic numai boboteaza. Directorii trus-

traga cabluri electrice — au batul cuie, piroane, au bagal papuși izolatoare și gata fațada. E mai simplu și pentru constructor — de ce să bage de la început tuburi Bergman în pereți, stabindu-le rezistența, cînd totul se poate rezolva pe urmă, ca la prinderea unei frîngii de rufe? Totul e să ai fantezie și să fii lăsat în pace să construiești

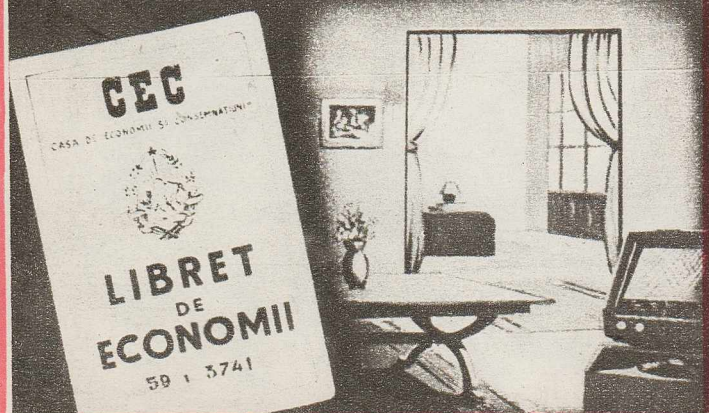
sînt imense: paduri de sonde de blocuri muncitorești, de fabrici și uzine mărețe. La Lucăcești și la Moinești, la Gornănești și la Onesti, la Dărnănești și la Borzești... Adică, tocmai prin locurile în care am aflat asemenea mostre de nepăsare ca cele semnătate mai sus.

C. BA

„Copăcel-copăcel”, „saltă sacul sus, părinte, c-ai să u cărțile sfînte” sau „puntea către sondele din deal”.

În orice cămin și un libret de economii

INTILNIRI

IN 5 PĂTRATE
MAGICE

1		R		P	7		R		P				
2		E		E	8		E		E				
3	R	E	T	R	A	S	9	R	E	T	R	A	S
4		R	25		C	10		R		C			
5		A	26		A	11		A		A			
6	P	E	S	C	A	R	12	P	E	S	C	A	R
13			28		A	D	19			A	T	A	
14			29		R	E	20			M	A	N	
15			30		A	S	21			I	R	E	
16	A	R	A	B	I	L	A	M	I	R	A	L	
17				I			23	T	A	R	A	B	A
18	M	E	L	A	R	I	24	N	E	L	A	R	

ORIZONTAL ȘI VERTICAL LA FEL:
1) Putea fi întâlnit pe vremuri în artilerie. 2) Când apare ea, se neglijează întâlnirile. 3) Așa e locul unde nu se pot întâlni prea mulți. 4) Îl găsești la lapte sau cafea. 5) Cu ea s-au întâlnit dușmanii noștri de câte ori ne-au atacat. 6) Îl întâlnim pe Dunăre și se ocupă cu pescuitul scrumbiilor. 7) Hrăpăreț. 8) Îl întâlnim în orice laborator. 9) Haina, după ce s-a întâlnit cu untura. 10) Cunoscut poet francez. 11) O întâlnim în aparatul de radio. 12) Sare a etanului. 13) Îl întâlnim când studiem anatomia corpului omenesc. 14) Înregistrat în contabilitate. 15) Întâlnire sportivă pe apă. 16) Pământ cultivabil. 17) E un arbust și-l întâlnim lângă garduri. 18) Partea inferioară a cuvei unui cuptor fualt. 19) Abandonați. 20) Îl întâlnim printre pescarii dobrogeni. 21) Cu ele ne întâlnim la Teatrul satiric muzical „C. Tănase”. 22) Îl întâlnim de mare și comandă flota. 23) O în-

tâlnim în piață: pe ea e expusă marfa. 24) Îl întâlnim la orice mină. 25) O întâlnim pe șantier sau în port. 26) S-a întâlnit cu adversarul aflat în ofensivă. 27) Pe vremuri, o întâlneai la șosea. 28) Cel pe care l-ai întâlnit și ieri și alaltăieri. 29) Nereușită. 30) Îl întâlnești la legații și ambasade.

Vertical la fel în fiecare dintre cele cinci careuri.

DEZLEGAREA JOCULUI „INCRUCIȘĂRI MONOVOCALICE” apărut în nr. 5

ORIZONTAL: 1) NIMICNICII — C.P. 2) INIC — IBI — TIRI. 3) MISTICISM — LIN. 4) IMI — NIS — IRIT. 5) CITIT — ICNIRI. 6) ICI — IS — LIRICI. 7) TI — TRIMISI — IL. 8) I — NIZ — INTRI — I. 9) MINIM — IRIMIC. 10) MINTI — SCI — ILI. 11) INSI — VII — ITTI. 12) CI — TINC — CIINI.

REUMATISMUL...

... (boli articulare cronice, artrite și pollartrite, post infectioase, artroze, spondiloze, malgii, nevralgii, nevrile etc.) se tratează cu rezultate bune în stațiunile:

GOVORA, EFORIA. TECHIRGHIOI, BAZNA, OCNA SIBIULUI, SOVATA, CALIMĂNEȘTI, VICTORIA (FELIX), HERCULANE, deservite de cadre medicale de specialitate și dotate cu aparatură și utilaje moderne.

Se acordă bolnavilor, care merg pe cont propriu, tratamente, cazare (camere confortabile de 1, 2 și 3 paturi) și masă — TARIFE REDUSE până la 1 lună.

Pentru sezonul de vară locurile contra cost trebuie reținute din timp.

Informațiuni suplimentare se obțin prin Direcțiile Stațiilor și la Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale, telefon : 1.03.30—2.31.78. Int. 78.

Govora

SAH-SAH-SAH

UN ATAC AL MARELUI MAESTRU TOLUȘ

La recentul campionat al Europei pe echipe, disputat la Viena, marele maestru sovietic Alexandr Toluș a condus câteva frumoase atacuri, obținând victorii rapide, ca, de exemplu, în partida de mai jos:

INDIANA VECHE. Toluș (URSS) — Rellstab (Germania occidentală) 1. d4 Cf6 2. c4 g6 3. Cc3 Ng7 4. e4 d6 5. f3 Cbd7 6. Ng5 e5 (Era mai bine întâi 6... c6) 7. d5 a5 8. Nd3 h6 9. Nh4 c6 10. Cge2 Cf8 11. Dc2 g5 12.

N/2 Cg6 13. g3 c5 (După blocarea centrului albul poate organiza în liniște atacul pe flancul regelui) 14. O-O-O Nd7 15. Ne3 a4 16. a3 O-O 17. Dd2 Da5? (Trebuia jucat Ch7) 18. h4! g4 19. h5 g: f3 20. h: g6 f: e2 21. N: e2 f: g6 22. N: h6 Ce8 (Nu mai există apărări satisfăcătoare) 23. N: g7 C: g7 (Sau 23... R: g7 24. Dh6 + Rf7 25. Tf1 + Cf6 26. T: f6 +) 24. Dh6 Tf6 25. Dh7 + Rf7 26. Td1! negrul cedează.

FILATELIE

NOUTĂȚI DE PESTE HOTARE

Printre ultimele emisiuni ale poștei R. D. Germane se numără o serie de 7 valori prilejuită de comemorarea unui an de la moartea lui Bertolt Brecht. 10 pf. verde-măsliniu și 25 pf. albastru-închis.

★ Poșta R.F. Germane a pus în circulație o serie de 2 valori în scopul propagandei pentru ocrotirea florei și faunei. 10 pf. „Protejați flora” reprezintă un

nufăr alb pe fond verde-închis. 20. pf. „Protejați fauna” înfățișează o gingașă pasăre cu pene multicolore pe fond galben-măsliniu.

★ În Cehoslovacia a fost emisă o interesantă emisiune, cu prilejul a trei ani de funcționare a Televiziunii Cehoslovace. 40 heleri, emițătorul (policrome) 60 heleri, vizionarea unui spectacol (brun-verde).

Florăria „CODLEA”
BUCUREȘTI, b-dul N. Bălcescu nr. 7 — Tel. 6.15.54

PREZINTĂ
expoziția cu vânzare
de flori și plante
decorative.

PERMANENT APRO-
VIZIONATĂ CU
FLORI DE CALITATE
EXCEPȚIONALĂ, DIN
SERELE CODLEA

Serviciu la domiciliu

DISPARIȚIA DOSARULUI CENUȘIU! Bobita, detectiv amator...

CAPITOLUL XIX CINE ESTE „UMBRA CENUȘIE”? DE GEORGE GĂINESCU

REZUMATUL CAP. PRECEDENT

Scăpând din înșurcături, cei doi detectivi descoperă iar „umbra cenușie” lăzări pe umetele ei!

„UMBRA CENUȘIE” SUNĂ LA UȘA. AGATA, MATAȘA LUI BOBITĂ ÎI DESCHISE.

„N-A VENIT ÎNCĂ. VREȚI SĂ-L AȘTEPTAȚI? PORȚII ÎN CASĂ.”

PRIVIT DE APROAPE, FĂRĂ PALĂRIE ȘI ÎN PLINĂ LUMINĂ, „UMBRA CENUȘIE” NU MAI ERĂ DELOC UN PERSONAJ SINISTRU, CI UN CETĂTEAN CUMSECADE CARE SE AȘEZĂ TIMID DE UN COLT DE ȘCAUN.

UȘA SE DESCHISE DIN NOU ȘI SE AUZI GLĂȘUL MATAȘII: AGATA:

„PORȚII? ȘI D.STRĂ, MAI E CINEVA CARE-L AȘTEAPTĂ.”

...ȘI URMAT DE SING-SING CARE DE CITEVA CLIPTE PINDEA LA UȘA, SUFLETEL APĂRU ȘI SE AȘEZĂ ȘI EL, CONTRARIAT DE PREZENTA NECUNOSCUTULUI:

DUPĂ UN TIMP, ACESTA RUPSE TĂCEREA:

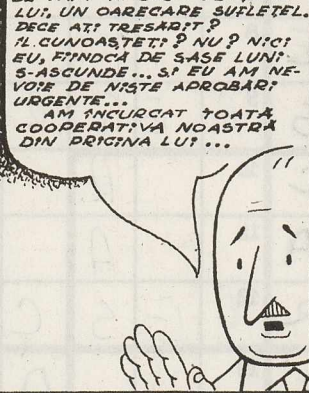
„POATE SÎNTEȚI MAI DE-AL CASEI? CREDEȚI CĂ MAI ÎNTIRZIE MULT TOV. BOBITĂ?”

„NU ȘTIU... DAR CE-AVEȚI CU EL?”

„A, E O POVEȘTE LUNGĂ... AM VENIT LA EL DIN DISPERARE. ȘTIU CĂ E FUNCȚIONAR LA A.B.C.D.F.S.L. ȘI DOATE-MI DĂ O LĂMURIRE. FÎNDCĂ EU DE FAPT ÎL CAUT PE ȘEFUL LUI, UN OARECARE SUFLETEL DECE ATI TRESĂRIȚI?”

„ÎL CUNOAȘTEȚI? NU? NICI EU, FÎNDCĂ DE ȘASE LUNI S-ASCUNDE... ȘI EU AM NEVOIE DE NIȘTE APROBĂRI URGENTE... ÎRCAT TOATĂ COOPERATIVA NOASTRĂ DIN PRICINA LUI...”

EU SÎNT UN OM BLIND, DAR DACA DAU VREODATĂ OCHI CU ACEST BIROCRAT URICIOS, ASA CUM E ADEVĂRAT CĂ MA NUMESC ÎONESCU DIN OTOPENI...

...DAR CE-AVEȚI? DE CE MA PRIVIȚI ASA?

ÎNGRIJORAT, ÎONESCU SE RIDICĂ, DAR PACHETUL DE CADE-L AVEA ÎN BRĂȚE CĂZU ȘI CONTINUTUL LU: SE RĂSPINDI PE JOS. LA VEDEREA CUTITELOR, SUFLETEL LEȘINĂ - PENTRU A DOUA OARĂ ÎN DECURSUL ACESTEI AVENTURI...

ÎN ACEEAȘI CLIPĂ - UȘA SE DESCHISE ȘI DOUA BĂTRINE APĂRURĂ. SPRE STUPEFACTIA LUI ÎONESCU, CEA CARE PĂREA MAI ÎN VÎRȘTĂ ÎNCEPU SĂ STRIGE:

ÎONESCU SE ÎNTREBĂ MIRAT DECE OARE BĂTRINUL LEȘINASE VĂZIND TĂCÎMURILE PE CARE LE CUMPARĂSE PENTRU CANTINA COOPERATIVEI...

LUMINIA TIFĂCEA VÎNT LUI SUFLETEL CU UN DOSAR LUAT DEPE MASA DE LUCRU A LUI BOBITĂ...

DUPĂ UN TIMP BĂTRINUL ÎȘI REVENI... DAR ÎN LOC SĂ-NTRIBE CU GLAS TREMURAT ASA CUM SE ÎNTIMPLĂ DE OBICET:

„UNDE MA AFLU?... EL, VĂZIND DOSARUL ÎNCEPU SĂ STRIGE:

„ÎNTREȘTE-ȚE TĂȚICULE... SÎNT EU, LUMINIȚA... ȘI ASTA NU E NICI UN DOSAR CENUȘIU... E UN DOSAR OARECARE PE CARE L-AM LUAT DE DEPE MASA LUI BOBITĂ...”

DAR BĂTRINUL SCUTURA DIN CAP CU ENERGIE:

„TĂCI COPILA MEA... ÎL RECUNOSC... ȘI-ACUM MI-ADUC AMINTE, ÎNFRÎȘIT... SÎNT ȘASE LUNI DECÎND AM DAT DOSARUL ASTA LU? BOBITĂ SĂ-L REZOLVE... L-A LUAT ACASĂ, A UITAT DE EL... CA ȘI MINE DE ALTFEL... TOV. ÎONESCU! AICI SÎNT HĂRTIILE DUMPTALE... ȘI PE LOC VEI AVEA APROBAREA

FĂRĂMIȚA ÎNTERVENI:

STATI O CLIPĂ, DECÎ, DUPĂ CÎTE ÎNTELEG, BOBITĂ ALEARGĂ DE O SĂPTĂMÎNĂ DIN FOC ȘI APĂ, DUPĂ UN DOSAR CARE SE AFLA DEPE MASA LUI DE LUCRU PEI BINE, DATI-MI VOIE SĂ RID...

ȘI FĂRĂMIȚA ÎNCEPU SĂ RIDĂ CU LĂCRÎMI, TOTI DEĂLTALF RIDEAU ÎN HOHOTE CÎND DEODATĂ...

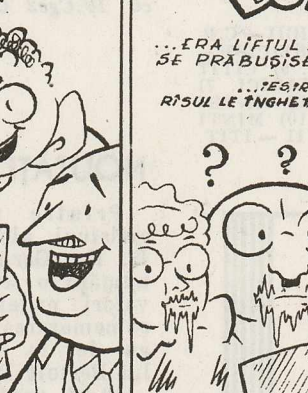

... UN ZGOMOT FORMIDABIL SFÎȘIE NOAPTEA...

ZBANG! BUF!

...ERA LIFTUL STRICAT CARE SE PRĂBUȘISE ÎNGOL!

...TESIRA ÎN GRABĂ... RÎȘUL LE ÎNGHETĂȘE PE BUZE...

EROI NOȘTRI DIN FERICIRE NU MAI ERAU ÎN LIFT. ÎNCRĂCÎND SĂ SE STRECOARE PE DEASUPRA GRILAJULUI... RĂMĂȘERĂ AGĂTAȚI...

„TIFĂCE... MI-E RĂU... AM VIZIUNI... UITE-ȚI DE TOTI LA UN LOC... ÎN FAȚA USII MELE... SUFLETEL... UMBRA CENUȘIE... BĂTRINELE COMPLICE... SING-SING...

ȘI ILLA BÎNDUL LUI, VITEAZUL DETECTIV LEȘINĂ ȘI EL, SUSPENDAT ÎN SPĂȚIU...

CAP. URMĂTOR: FINALUL ACESTEI POVEȘTI

PENTRU UN GOBELIN ROMÎNESC

Printre primii în țara noastră, alături de Ligia Macovei și Jules Perahim, pictorița Ileana Popescu face astăzi îndrăzneța tentativă a împămîntenirii gobelinului la noi... Reunind tehnica și „punctul” străin al gobelinului cu tematica românească și coloritul scoarțelor moldovenești, Ileana Popescu a creat o remarcabilă piesă de tapiserie (2,30 m pe 1,80 m, în greutate de 15 kilograme), avînd drept subiect

Gobelinul lucrat de pictorița Ileana Popescu.

„Jurămîntul de la Direptate”. Ștefan cel Mare este înfrunghiat în momentul cne-mării lui la domnie de către popor. În vederea acestei lucrări a fost realizat un serios efort de documentare: contururile cetății Suceava din fundal, fiecare piesă a vestimentelor boierilor, vatrăpaul de poadoabă a calului, armele oștenilor și ale țărănilor, toate au fost desenate în schițe și pictate după iconografia și mărturiile scriptice ale vremii. Chipul lui Ștefan cel Mare e cel aflat pe iconostasul de la Voroneț, unde domnul e înfățișat la vîrștă tînă.

Prins în cele patru unghituri de stemele cetăților Moldovei, chenarul — albastru de cobalt și auriu de toamnă — reproduce motivul floral al săpăturii în piatră de la mormîntul lui Ștefan cel Mare. Gobelinul, lucrat inițial în culorile aprinse ale „felen-dreșului de Flandra” — cafeaua boierească la moda vremii — a fost stîns ulterior printr-un procedeu de patinare care a permis legarea tonurilor și integrarea lucrării în atmosfera pastelată a scoarțelor moldovenești. În ceea ce privește realizarea tehnică, Ileana Popescu a fost ajutată de țesătoarele Marioara și Marcela Nicolae, precum și de vopsi-

torul și tehnicianul Agopian, căruia i-a revenit sarcina revizuirii războiului și controlul „punctului”. Lucrarea, realizată în decursul anilor 1955-1957, a fost închinată aniversării a 400 de ani de la nașterea lui Ștefan cel Mare. Invitată să vîndă gobelinul romînesc unei expoziții din India, pictorița Ileana Popescu a preferat să-l pună la dispoziția Muzeului „Ștefan cel Mare” din Suceava, ca pe o modestă contribuție personală la iconografia marelui domn moldovean, și ca un îndemnul pentru dezvoltarea la noi în țară a acestei arte.

Viorica FILIPOIU

ÎN JURUL GLOBULUI

↑ **FITOTRONUL SOVIETIC** este noua staune de climă artificială care a intrat de îndată în funcțiune la Moscova. Aci se efectuează cercetări științifice în domeniul experimentării plantelor, pentru sporirea productivității culturilor agricole. În fotografie: laboratorul de rezistență la frig a plantelor.

IN CEYLON. Un grup de artiste ale Ansamblului de cîntece și dansuri al C.C.S., la sosirea pe aeroportul din Colombo. Fondurile obținute în urma a două dintre spectacolele date de artiștii romini au fost vărsate la fondul național de ajutorare a regiunilor sinistrate din Ceylon.

MATERIAL PLASTIC IN LOC DE... ZĂPADĂ. La Liberec (R. Cehoslovacă), schiorii se pot antrena chiar și în lipsa zăpezii pe o pîrtie din material plastic, special fabricat în acest scop.

← **CAUZĂ ȘI... EFECT.** Napolitana Concetta Boccardo, mamă a trei copii, a fost condamnată — în urmă cu 4 ani — la 20 de luni închisoare. Motivul? Fiind șomeră, ea și soțul ei, Concetta a încercat să facă comerț ambulat cu țigări, fără a avea autorizație. Dar cum legea italiană oprește executarea unei sentințe dacă femeia condamnată este însărcinată sau proaspăt mamă, Concetta Boccardo a născut în fiecare an câte un copil, așa că în momentul de față familia Boccardo numără șapte membri! Ne întrebăm cu câți membri se va mai înmulți familia napolitană, dacă nu va interveni o grațiere a fecundei mame?

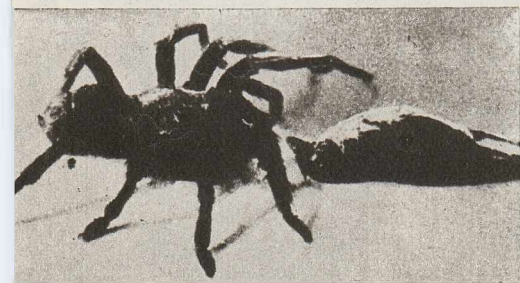

CONCURSUL BĂRBOȘILOR. Pentru a cincea oară consecutiv Iosif Füss (nr. 54) a câștigat tradiționalul concurs anual al... bărboșilor care s-a desfășurat în Alpii tirolezi. Ce i-a determinat pe membrii juriului să prefere și de astă dată barba lui Füss tuturor celorlalte, rămîne însă un... „secret profesional”!

← **NU-I O MASCĂ DE CARNAVAL,** ci o recentă „creație” din colecția de pălării „Șampania roșie”, lansată de casa londoneză Edward Harvane.

UN PĂIANJEN URIAS. „Xenetris colombiana” este cel mai mare păianjen de pe glob. El trăiește în pădurile tropicale din America de Sud, atingînd pînă la 18 cm lungime. Acest păianjen uriaș nu-și țese pînza, ci își face cuibul în coaja copacilor și se hrănește mai ales cu păsărele.

NUMAI CĂ NU TOARCE!... Cel mai recent număr de atracție al imblinzitorului Philippe Gruss de la circul Medrano din Paris: „Prince” este singura panteră ce a putut fi învățată să stea în brațe ca o... pisică.

PREMIERA ÎN VĂZDUH — Premiera ultimului film al regizorului francez Cristian Jacques s-a desfășurat în condiții cu totul neobișnuite. Filmul, intitulat „Nathalia”, a fost prezentat unui grup de ziaristi și specialiști pe bordul unui avion de pasageri, la mai multe mii de metri deasupra Parisului. „Cel mai plăcut moment al filmului — a declarat unul dintre ziaristi — a fost... întoarcerea pe pămînt!”

E roina noului film pe care-l turnează în coproducție studiourile iugoslave și franceze, „Viteazul din Eona”, va fi interpretată de frumoasa artistă mexicană Maria Felix, despre care se zvonise că ar fi murit. Alături de ea, în rolul titular, apare francezul André de Bars.

C inepanorama sovietică, inaugurată în ultimele zile ale anului trecut, continuă să se bucure de un uriaș succes: primul film în această tehnică — intitulat „Necuprînsă e patria mea” — e realizat pe scenariul și textele lirice ale poetului E. Dobnatorski, muzica fiind semnată de Knusevitch și Molcanov.

R enumitul cîntăreț și actor negru Harry Belafonte a declarat că va pune bazele unei case de producție cinematografică, destinată creării unei serii de filme antirasiale. Primul film va fi o biografie a pastorului Marthin Luther King, care a fost un vajnic apărător al negrilor din Statele Unite.

A intrat în lucru o nouă producție cehă, comedia cinematografică „Grand Hotel Sf. Stefan”, pe care o regizează Oldrich Lipski cu o echipă de actori mixtă cehoslovavă, în frunte cu Liliana Vaiter și Liliana Marhovic.

N umeroși juri primii francezi din generații diferite joacă alături de Brigitte Bardot, astăzi una dintre cele mai populare vedete ale Franței, în filmul lui Michel Boisrond, „O pariziencă”. Printre ei îi cităm pe Charles Boyer și Andre Luguel dintre cei vechi și pe Henri Vidal — nu de mult oaspetele Bucureștilor — dintre tineri.

U ltimele filme realizate în studiourile ucrainene au fost închinată celor 40 de ani de viață a R.S.S. Ucrainene. Astfel, „Pui de cultur”, turnat la Odesa, înfățișează momente emoționante din lupta pionierilor în Marele Război pentru Apărarea Patriei, iar „Rîndunica”, produs al studiourilor din Kiev, evocă tradițiile revoluționare ale flotei Mării Negre.

L a succesul obținut în numeroase țări de filmul japonez „Godzilla”, vine să se adauge acum primirea favorabilă a unui nou film, „Reîntoarcerea Godzillei”, regizat de Motoyoshi Oda. În rolul principal apare aceeași talentată actriță Susuko Wabayama, cunoscută nouă din primul film al seriei „Godzilla”.

PLACĂRA Nr. 6 (142) din 8 februarie 1958. Prezentarea grafică: Ion Vuiculescu.

REDAȚIA: BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCINTEII

Căsuța Postală 3507 of. 33 Tel. 7.60.10 Int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL
ABONAMENTELOR:

3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

- De-aș avea o lopată mai mare!...
Fotografie de A. MIHAILOPOL